KAIKKIEN MAITTEN TYÖNRAATAJAT YHTEISRINTAMAAN! — TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN KÄSIIN HALLITUSVALTA!

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

No. 3 — 1927 | Federated Pressin jäsen | Maanantaina, tammik. 10 p:nä—Monday, Jan. 10 | Member The Federated Press | XI Vuosik. — Vol. XI

Kuusikymmentä ihmistä kuollut teatterin palossa

Teatterissa syntynyt pakkokauhu syynä suureen ihmishenkien menetykseen

Montreal. — Täällä syntyi sunnuntaina kello kaksi iltapäivällä Laurier Palace nimisessä elävienkuvien teatterissa hirveä pakokauhu sattuneen pienen tulipalotapauksen johdosta.

Teatteri, johon mahtuu istubaan noin 1,100 henkeä oli suunnilleen täynnä. Parvekkeen permannossa oli tuli päässyt irti. Kaikki teatterissa olijat ryntäsivät heti ulos johtaville käytäville. Eräässäkin käytävässä oli taisteltu niin ankarasti ulospääsystä, että ahdas käytävä oli tukkeutunut ihmisillä. Kun palosotilaat ja poliisit yrittivät purkaa tätä ihmismuuria, niin tarvittiin 20 miestä vetämään erääseen lapseen kiinnitettyä köyttä, mutta tämä ihmislihasta muodostunut seinä ei sittenkään purkautunut.

Seinään murrettiin sitten aukko, minkä kautta päästiin purkamaan tätä ihmismuuria. Kuolleiden ruumiit ladottiin sitten kaduile, missä vielä hengissä oleville annettiin lääkärinapua.

Enemmistön kuolleista ilmotetaan olevan lapsia. Useampien kuoleman syynä lienee tukehtuminen.

Tähän mennessä on todettu kuusikymmentä menettäneen henkensä, mutta saattaa uhrien lukumäärä vielä lisääntyä.

Tulipalo saatiin lyhyen ajan jälkeen sammutetuksi ja eikä se aiheuttanut sanottavaa vahinkoa. Pakokauhu syntyi siis vallan aiheettomasti.

Työläisiä kehotetaan taisteluun Liettuan terrorihallitusta vastaan

Moskova. — Täällä on julkaistu vetoomus, missä kaikkien maiden luokkatietoisia työläisiä ja fascismin vihollisia kehotetaan nousemaan ja korottamaan äänensä Liettuan fascistihallitusta vastaan, joka on ryhtynyt terroristisiin toimiin työväenluokan johtajia vastaan. Vetoomuksen ovat allekirjottaneet Zetkin, Kuusinen, Kolorov, Prujiak, Remmele, Ercoli, Smeral, Doriot, Katajama, Murphy ja Roy. Siinä sanotaan:

Liettuan uusi hallitus on alottanut toimensa ampumalla ja tappamalla kommunisteja, haluten seurata Bulgarian esimerkkiä proletariaatin ja talonpoikaiston etujoukkojen fyysillisesti sukupuuttoon hävittämisessä. Puolan fascismi ja Englannin hallitus ovat tuuman takana. Samanlaisia tapauksia on ilmennyt eräissä toisissakin maissa.

Me vetoamme kaikkiin kommunistipuoluelsiin, kaikkiin luokkatietoisiin työläisiin ja kaikkiin fascismin vihollisiin ja kehotamme heidän heti korottamaan äänensä ja mobilisoimaan työtätekevät joukot kautta maailman Liettuan rikollista hallitusta ja sen isäntiä vastaan imperialistisissa valtioissa. Pikainen toiminta on välttämätön proletariaatin joukkojen puolelta. Liettuan työläiset ovat jo imperialismin ja kapitalismin pyövelinkirveen alla.

Liettuan hallituksen valtiomiesten väite, että Liettuassa valmistetaan bolshevistista kapinaa, jonka tekosyyn perusteella on ryhdytty toimenpiteisiin, on ehdoton valhe.

Armenian maanjäristykset

Leningrad. — Maan etevin seismologisti professori Nikiforv on selittänyt, että Armenia joutuu lähitulevaisuudessa vakavan maanjäristyksen kohteeksi. Sitten viimeisen suuren maanjäristyksen on Armeniassa merkitty marraskuun 22 päivän jälkeen yhteensä 53 järistystä, jotka ovat pitäneet asukkaat yhtämittaisessa kauhun vallassa. Professori sanoo suuren maanalaisen purkauksen olevan käynnissä muutamien mailien syvyydessä Armenian maaperän alla.

Työväenpuolue saanut vaalivoiton Palestiinassa

Jerusalem. — Tel Avinin kunnallisvaalit ovat tavallisesti suunnanosottajina Palestinan poliittisten puolueiden voimasuhteista. Aikaisemmissa vaaleissa sai työväenpuolue ratkaisevan voiton ja se on pitänyt valtaa käsissään viimeiset kolme kuukautta. Tällä kertaa arveltiin ja odotettiin, että porvarilliset puolueet olisivat kyenneet kukistamaan työväenpuolueen, mutta niin ei kuitenkaan käynyt. Joulukuussa toimitetuissa vaaleissa sai työväki jälleen voiton. Porvarit selittävät lohdutuksekseen, että heidän puoleltaan oli osanotto vaaleihin hyvin laimeaa.

Tappiosta kokeneina suunnittelevat porvarisryhmät nyt yhteistä vaaliliittoa työväenpuoluetta vastaan. Ennustetaan, että ensi kerralla toimitettavissa vaaleissa tulevat porvarit saamaan kunnallisvaltuustoon pienen enemmistön yhdistämällä kaikki voimansa.

Jerusalemissa toimitettavat kunnallisvaalit eivät herätä kovin suurta mielenkiintoa. Syyksi selitetään muka sopivien ehdokkaiden puute.

Keinottelu kaivososakkeilla

Toronto. — Vaikka Rouyn alueella ei ole vielä tähän mennessä tuotettu naulaakaan kuparia, kultaa tai muuta metallia, niin noin satakunta miljoonaa dollaria on kiinnitetty alueen kaivososakkeihin. Alueen mineraalirikkaudet ovat niin ilmeiset ja suuret, että ihmiset mieluummin maksavat sen osakepapereista viisi kertaa nimellisarvoa korkeamman hinnan kuin pohjois-Ontarion jo tuottavien kaivantojen osakkeista.

Norandan osakkeiden hinta oli viime torstaina 23.50 dollarissa. Area 1.30; Towagmac 5.00; Amulet 2.50; Osisko 1.50; ja Laval-Quebec 40 senttiä.

Näiden korkeiden osakkeiden hintojen vielä toistaiseksi mitään tuottamattomissa yhtiöissä sanotaan puhuvan selvää kieltä niistä suurista rikkauksista, mitkä avautuvat tulevan kesän aikana kapitalistisen riiston ja voiton tavottelun alaisiksi.

Kaivosmiesten piirelssä sanotaan, että minkään canadalaisen kaivosalueen nousu ei ole tähän mennessä ollut niin joutuisaa ja suuria rikkauksia osottavaa kuin Rouyn alueen.

Sota viljakaupan alalla

Calgary, Alta. — Rikkaista ja voimakkaista viljakauppiaista muodostunut Northwest Grain Dealers Association on ryhtynyt taistelemaan elämästä ja kuolemasta viljanmyyntirengasta vastaan, joka on jo tähän mennessä saanut käsiinsä suurimman osan aavikkomaakuntien viljakaupasta ja uhkaa läheisessä tulevaisuudessa viedä loputkin.

Viljakauppiaat ovat laskeneet tähän mennessä liikkeeseen 14 erilaatuista lentokirjasta, joissa hyökätään viljanmyyntirenkaita vastaan valheellisilla syytöksillä. Tärkeimpänä näistä väitteistä on se, että renkaat eivät muka olisi maksaneet jäsenilleen riittävää hintaa heidän renkaalle luovuttamastaan vehnästä. Mutta porvarilliset lehdetkin ovat olleet pakotettuja tunnustamaan, että tämä väitös on valhe, sillä renkaaseen kuulumattomat viljelijät saivat viljakauppiaille myymästään vehnästä lokakuun 3 päivänä 1925 1.19 dollaria bushelilta, jotavastoin renkaan jäsenet, jotka toimittivat samana päivänä vehnänsä renkaan haltuun saivat siitä saman hinnan — 1.45 dollaria bushelilta — kuin rengas maksoi kaikille jäsenilleen, olipa heidän viljansa toimitettu renkaalle aikaisemmin tai myöhemmin, sillä renkaalla on vain yksi hinta kullekin laadulle koko toimitusajan.

Albertan maakunnan viinavoitot

Edmonton, Alta. — Maakunnan voitot hallituksen kontrollin alaisesta viinakaupasta nousivat viime vuoden aikana 1,949,616 dollariin. Vuoden 1925 voitot olivat 1,634,395 dollaria.

Siirtolaisuuden rajottaminen Yhdysvaltoihin

Washington. — Presidentti Coolidge on lähettänyt senaattiin ehdotuksen siirtolaisuuden edelleen rajottamisesta. Ehdotuksen mukaan tulisi viime aikoina luvallisesti maahan päässeiden siirtolaisten lukumäärä rajotettavaksi entistä pienemmäksi, eli 164,677 henkilöstä 153,541. Pohjois-europalaisten lukumäärää rajotetaan entisestään. Niinpä saksalaisten määräosuus on ehdotettu vähennettäväksi 51,227 hengestä 23,428. Brittein saarien määräosuutta ehdotetaan sitävastoin korotettavaksi 34,007 hengestä 73,039 henkeen.

Kansalaiset tehneet veritöitä Quebecissa

(Omalta kirjeenvaihtajalta)

Rouyn, Que. — Kaamea murhenäytelmä tapahtui täällä tämän kuun 4 p:nä kello 12 päivällä. Kun rouva Niemi (entinen nimi Turpela) meni huoneensa rakennukselle, syntyi siellä hänen ja miehensä Arvi Niemen välillä jotakin riitaa. Riidasta oli seurauksena se, että hetkistä myöhemmin löydettiin Arvi Niemi sanotulta paikalta kuolleena, iso haava kurkussa. Rouva Niemellä, joka on kuletettu täkäläiseen sairaalaan, on ampumahaava oikeassa kädessä. Hänen tilansa ei liene hengenvaarallinen.

Miten kaikki tapahtui, on tietämätöntä. — J. R.

Autojen kulkunopeuden lisääminen

Toronto. — Maakunnan lainlaatijakunnalle tullaan tekemään esitys autojen kulkunopeuden korottamisesta 35 mailiin tunnissa yleisillä maanteillä. Samoin tultanee tekemään esitys, jonka mukaan kaikilta autonajajilta vaaditaan erikoinen lupakirja.

Hallituksen taholta suunnitellaan lisäksi pakollista pysähtymistä rautateiden ylikäytävillä, sillä tässä maassakin ovat sadat ihmiset menettäneet henkensä ylikäytäväonnettomuuksissa.

Edelleen tultanee tekemään esitys, jonka mukaan kaikki ajoneuvot on pimeän aikana varustettava valoilla.

Puhelinkeskustelut Lontoon ja New Yorkin välillä

New York. — Viime perjantaina avattiin langaton puhelinjärjestelmä Lontoon ja New Yorkin välillä. Ensimäisiä keskusteluja vaivasi ilmastohäiriöt, jotka olivat vaikeammat pariin kuukauteen. Mutta keskusteluja eivät ne kuitenkaan kyenneet sanottavasti häiritsemään.

Kummassakin päässä linjaa kulkee ääni ensin lankaa myöten merenrannikolla sijaitseviin langattoman puhelimen muuntaja-asemiin missä ääni muunnetaan langattoman puhelimen äänialloiksi ja näistä äänialloista jälleen todelliseksi ääneksi.

Järkeviä ihmisiä hullujenhuoneissa

Toronto. — Joku aika takaperin vapautettiin Harry W. Zealand hullujenhuoneesta, missä hän oli ollut nelisen vuotta. Hän kertoo olleensa koko ajan täydellä järjellään.

Zealand selittää suuren määrän täydessä järjentilassa olevia ihmisiä viettävän päivänsä mielenvikaisten parannuslaitoksissa — elävien ruumiiden haudassa. Hän sanoo rahan olevan syynä siihen.

Zealand valmistelee sadantuhannen dollarin suuruista korvausvaatimusta kärsimästään vääryydestä.

Suuri työväentalo

Chicago. — Chicago Federation of Labor suunnittelee suuren 70-kerroksisen työn temppelin rakentamista. Rakennuksen kustannusarvio nousee 75 miljoonaan dollariin. Rakennukseen tulisi majotettaviksi työväen pankit ja vakuutuslaitokset ynnä eri järjestöjen virastot sekä mahdollisesti suuri työväenjärjestöjen omistama tavaratalo.

Rautatieläisten palkankorotusvaatimukset

Montreal. — Noin 35,000 rautateiden kunnossapitotyöläisen lisäksi vaatii palkkojen korottamista noin kymmenellä sentillä tuntia kohden 25,000 rautateiden pajatyöläistä.

Lisäksi vaatii noin 18,000 C. N. R:n työläistä, jotka työskentelevät konttoreissa, rahdin käsittelyssä, lautoilla, veturitalleilla y.m., myös noin 10 sentin suuruista palkankorotusta tuntia kohden.

Noin 800 saman järjestelmän makuu- ja ravintolavaunuissa työskentelevää työläistä vaativat noin 12 prosentin suuruista palkkojen korotusta.

Edelleen vaatii kuusituhatta C. P. R:n rautatie- ja höyrylaivakirjuria palkkojen korottamista ja parannuksia työsuhteisiin.

Kaikki edelläolevat vaatimukset tulevat lähitulevaisuudessa neuvottelujen kohteeksi.

Amerikalainen imperialismi ja Panama

Washington. — Viime kuun lopulla jätettiin senaatin hyväksyttäväksi Coolidgen hallituksen aikaansaama salainen sopimus Panaman tasavallan kanssa, joka sopimus entistä täydellisemmin poistaa Panamalta tähänastiset muodollisetkin takeet kansallisesta itsenäisyydestä. Amerika on asiallisesti ollut Panaman isäntä jo tätä ennen, mutta tämä suhde nyt myönnetään uudessa sopimuksessa. Sopimus on laadittu etupäässä sitä päämäärää silmälläpitäen, että Yhdysvallat voisi paremmin suojella Panaman kanavaa, ollen pohjana Yhdysvaltain ja Panaman sotilaalliselle hyökkäys- ja puolustusliitolle. Sopimuksen tärkeimmät kohdat ovat seuraavat:

1. Panaman tasavalta tulee julistautumaan Yhdysvaltain sotilaalliseksi liittolaiseksi kaikissa sodissa, joihin Yhdysvallat ottaa osaa.
2. Yhdysvalloille myönnetään kontrolli radioyhteyteen, ilmaliikenteen ja lentovälineitten sekä lentoasemien yli kanava-alueella.
3. Vain Yhdysvaltain ja Panaman kansalaisten omistamia ja jommankumman maan hallituksen lupakirjoilla toimivia lentokoneita sallitaan alueella.
4. Yhdysvallat voi määritellä ketkä henkilöt tulevat asumaan pysyväisesti kanava-alueella.
5. Panaman ja Colonin kaupungit ja satamat tulevat olemaan vapaasti Yhdysvaltain käytettävissä.
6. Amerikan sotajoukoilla tulee olemaan vapaat kulkuoikeudet.
7. Osa Manzanillon saaresta, joka sijaitsee Atlannilla, luovutetaan Yhdysvalloille ja jää sille oikeus ostaa lisää maata.
8. Kaikki radiolähetys- ja vastaanottoasemat Panamassa tulevat olemaan Yhdysvaltain tarkastuksen ja sensuurin alaiset.

Sopimus on tullut tietoon myös Europassa, jossa m.m. erään pariisilaisen lehden taholta lausutaan purevasti, että Yhdysvallat itse alistaa heikot naapurinsa sotilaallisiin liittoihin ja sopimuksiin, mutta tekopyhästi tuomitsee europalaiset maat keskenäisten sopimuksiensa johdosta.

Koko Amerikan mantereen kansalainen

Philadelphia. — Iroquois-intiaani Paul Diabo on täällä syytettynä luvattomasta maahan tulemisesta. Viranomaiset haluaisivat karkottaa hänet Canadaan, mistä hän on tullut. Diabo selittää koko Amerikan mantereen olevan intiaanien aluetta ja että he eivät tunne siinä mitään rajaa Yhdysvaltojen ja Canadan välillä.

Kahden vuoden vankeus kananvarkaudesta

Whitby, Ont. — Poliisituomari Wills tuomitsi täkäläisessä poliisioikeudessa Harwey Coomsin kahden vuoden kuritushuonevankeuteen uudistuneesta kananvarkaudesta. Tämän lisäksi täytyy Coomsin istua seitsemän kuukautta, sillä mies oli ehdonalaisessa vapaudessa ensimäisen tuomion johdosta.

Poliisituomari painosti ankaran esimerkin osottamista ympäristöllä laajalle levinneen kananvarkauden rajottamiseksi.

Kun joku suuri pankkiiri varastaa muutaria miljoonia, vieläpä köyhien ihmisten varoja, niin ei siitäkään tule kuin pari vuotta.

"Pienet varkaat hirtetään ja isot ajavat komeilla vaunuilla!"

Miljoneerinuorukaiset taas oikeudessa

Joliet, Ill. — Nathan Leopold ja Richard Loeb, Bobby Franksin kuulusat miljoneerimurhaajat, on tuotu valtion vankilasta oikeuslaitokseen vastaamaan $100,000 korvausvaatimukseen, jonka on tehnyt vuokra-auton ajuri Charles Ream. Hän syyttää, että mainitut nuorukaiset ovat kaapanneet hänet haltuunsa ja kuohinneet hänet marraskuulla v. 1923. Teon tehtyään jättivät he hänet tiedottomaan tilaan.

Leopold tunnusti lopuksi ristikuulustelussa, että tutkiessaan lintuja, on hän käyttänyt myöskin leikkausveistä. Tällä tahdotaan johtaa siihen, että hän on suorittanut Loebin avulla tuon ruman rikoksen. Pojat esiintyvät samalla välinpitämättömyydellä kuin kuuluisassa murhajutussakin.

Amerikalainenkin telotettu Liettuassa

Neljän kommunistin joukossa, jotka Liettuan fascistihallitus on telotuttanut, oli eräs amerikalainen, sanotaan Liettuasta tulleissa tiedoissa. Murhatuksi tullut amerikalainen oli Charles Geidres, joka ennen kuului kirjaltajien ammattiyhdistykseen Philadelphiassa.

Geidres ja muut kolme telotettua kommunistia olivat useita vuosia vankilassa. He pääsivät vapaiksi kukistetun hallituksen valtaannoustessa. Nykyinen fascistihallitus ei menettänyt hetkeäkään pidättääkseen miehet ja surmatakseen heidät. Miehet olivat olleet ehdokkaina työväenpuolueen vaalilistalla ja tämä oli ollut syynä heidän vangitsemiseensa.

Englannin sotavoimat Kiinan vesillä

Lontoo. — Rosuthissä oleva yhdeksän risteilijän vahvuinen laivue on saanut määräyksen olla valmiina odottamassa määräystä lähtöä varten Kiinan vesille.

Kiinan vesillä olevat ja sinne komennetut merivoimat käsittävät seitsemän risteilijää, neljä torpeedovenettä, 14 joki-tykkivenettä, yhdeksän hävittäjäjäalusta, kolme pienempää asestettua alusta ja lentokoneiden kuljetuslaivan. Maltasta on noin kaksi viikkoa takaperin lähtenyt Kiinan vesille yksi risteilijä ja yhdeksän hävittäjää.

Näitä voimia voidaan helposti lisätä Tyynenmeren laivaston ja Australian sekä Uuden Seelannin laivastojen voimilla. Näiden laivastojen asemapaikat eivät ole tällä kertaa julkisessa tiedossa.

NORTH BAY—COCHRANEN MAANTIE

Toronto. — Hallituksen julkisuusvirastosta ilmotetaan, että North Bayn ja Cochranen välinen maantie valmistuu ajokuntoon Timagamiin saakka heinäkuun 1 päivään mennessä. Cochraneen saakka tulee tie kuntoon syyskuun 1 päivään mennessä.

NOBELIN RAUHANPALKINTO DAWESILLE

Washington. — Yhdysvaltain varapresidentti Dawes on saanut vastaanottaa Nobelin rauhanpalkinnon. Hän on "ansainnut" palkinnon n.k. "Dawessuunnitelman" laatimisesta, jolla suunnitelmalla Amerikan rahapääoma parast'aikaa kuristaa Europpaa.

Lakon julistuksen johdosta korvausvaatimus

Toronto. — Kun täkäläiset kansainväliseen leipomotyöläisten järjestöön kuuluvat juutalaiset leipurit julistivat Toronton juutalaiset leipomoliikkeet lakkoon, niin on Gold and Pearl niminen toiminimi nostanut korvausvaatimuskanteen työläisten järjestöä vastaan. Lakkojulistus oli painettuna Toronton juutalaisten lehdessä.

Meksikon öljylait astuneet voimaan

Mexico City. — Lähes viidensadan miljoonan dollarin arvosta amerikalaisten omistamia öljykenttiä ja öljyoikeuksia joutui t.k. 1 p:nä Meksikon hallitukselle, vaikka siirto olikin vain teoreettinen, sillä hallitus ei toimittanut mitään kansallistuttamista tai muuta luovutusta näiden omaisuuksien suhteen.

Muutamia tunteja ennen lain voimaan astumista julkaisi presidentti Calles selostuksen, jossa hän uudisti selityksensä, että lakeja ei pidä tulkita siten, että ne mitenkään loukkaisivat laillisia etuja tai sijotuksia Meksikossa.

Amerikan öljy-yhtiöiden edustajat ovat vaiti. Seitsemäntoista komppaniaa, edustaen 70 prosenttia Meksikon öljytuotannosta, eivät ole jättäneet konsessioni-anomusta uuden lain määräämällä tavalla entisten vuokra- tai omistusoikeuksiensa tilalle. Kieltäytyminen tottelemasta tätä määräystä, merkitsee sitä, että sellaiset komppaniat menettävät automaattisesti kaikki oikeutensa. Teoreettisesti kaikki sellainen omaisuus, jonka omistajat eivät ole mainittua anomusta jättäneet, joutuu hallitukselle ja seuraava kysymys on, tuleeko hallitus takavarikoimaan omaisuudet, kuten laki myöntää. Asiantuntijain mielipiteen mukaan näyttää todennäköiseltä, että takavarikointia ei toimiteta heti. Otaksutaan, että riita jatkuu diplomaattisten kanavien kautta, kunnes toinen tai toinen puoli voittaa, tai saadaan aikaan jonkunlainen kompromissi.

RADIKAALINEN LAKIMIES EI PÄÄSE KANSALAISEKSI

Gary, Ind. — Lakimies Paul Glasen, joka puolusti työläisiä suuren teräslakon aikana v. 1919 ja rautatietyöläisten lakon aikana v. 1922, on jälleen tehnyt yrityksen saada kansalaisoikeutensa takaisin. Häneltä on ne kuitenkin tälläkin kertaa kielletty.

Glaserilta poistettiin kansalaisoikeudet kuuluisan punajahdin aikana, jolloin punahysteria oli korkeimmillaan. Ilman kansalaisoikeuksia hän ei voi harjottaa lakimiehen ammattia ja suuret pankit ovat painamassa häntä rahallisiin vaikeuksiin, kieltäytymällä uusimasta esimerkiksi kiinnitystä, joka niillä on hänen taloonsa.

SACCON JA VANZETTIN KUULUSTELUA LYKÄTTY

Dedham, Mass. — Syystä, että William G. Thompson, Saccon ja Vanzettin puolustuslakimies, ei ole ehtinyt valmistaa täydelleen niitä todistuksiaan ja väitteitään, joita hän esittää ylioikeuden täysi-istunnolle, on ylioikeus suostunut lykkäämään Sacco-Vanzetti-kuulustelun tammikuun loppuun. Kuulustelun piti alkaa tänään, tammik. 10 p.

Thompson tuo esille väitteen, että hän on kyennyt tuomari Thayerin oikeudessa tuomaan esille todistuksia, jotka tekevät Saccon ja Vanzettin syyllisyyden rikokseen, josta heidät on tuomittu, kyseenalaiseksi. Tämän lisäksi hän esittää lukuisia väitteitä tuomari Thayeriä vastaan tämän kieltäytymisen johdosta myöntää uutta kuulustelua mainituille syytetyille.

MAAILMAN VANHIN SANOMALEHTI

Vanhin sanomalehti, "minkä tiedetään olleen olemassa", ilmestyi Rooman vallan aikana Roomassa v. 691 ennen ajanlaskumme alkua. Lehden nimi oli "Acta Diurna" (Päivän tiedot), joten lehti oli päivälehti. Varmaa tietoa ei ole siitä, ilmestyikö se puulaatalle tai poltetulle tiilelle "painettuna" vaiko kirjotettuna.

Konferensseja ristiriitojen peittämiseksi

Kansainliitto suunnittelee kolmea konferenssia "sodan puhkeamisen estämiseksi"

Geneve. — Kansainliitto suunnittelee pidettäväksi kolme suurta kansainvälistä konferenssia, joiden tarkotuksena on muka sotien syiden poistaminen. Todellisuudessa niiden tarkotuksena on saada asiat näyttämään kauniimmilta kuin mitä ne ovat.

Kansainliiton virkailijat selittävät nyt tulleensa vakuutetuiksi, että taloudelliset syyt ovat sodan syttymiseen suurempana aiheena kuin poliittiset syyt. Sentähden muka tullaankin järjestämään ensiksi taloudellinen konferenssi, joka on kutsuttu koolle toukokuun 4 päiväksi. Tätä konferenssia pidetään yhtä tärkeänä kuin "aseistariisumiskonferenssia", mikä kutsutaan koolle vuonna 1928.

Maailman suurvaltojen edessä on katkera taistelu taloudellisista eduista. Liitto selittää tarkotuksekseen pitää tätä kilpailua rauhallisuuden rajoissa. Sentähden ovat vallat kutsutut Geneveen keskustelemaan taloudellisista probleemeista.

Tulevassa konferenssissa koettavat neuvottelijat saada luoduksi kansainvälisen pohjan taloudelliselle yhteistoiminnalle, jonka avulla voitaisiin sodanvaaraa saada lievennetyksi ja tilannetta kaunistelluksi eri maiden kansoille.

Italian ehdotuksesta on Kansainliitto ryhtynyt toimenpiteisiin "suurten onnettomuuksien aikana joutuneiden kansojen avustamiseksi". Tätä asiaa edistämään on kutsuttu konferenssi ensi heinäkuun 4 päiväksi.

Kolmas konferenssi pidetään ensi syyskuussa pidettävän Kansainliiton istunnon jälkeen ja silloin tullaan keskustelemaan sotatarpeiden yksityisen valmistuksen kontrolloimisesta.

Viinaan kuolleet New Yorkissa

New York. — Kuivassa New Yorkissa kuoli kaupungin terveydenhoitoviranomaisten lausunnon mukaan viime vuoden aikana yhteensä 757 henkeä viinaan.

Osa kuolemantapauksista johtui kroonillisesta alkoholismista, mutta kuolemantapauksia on vaikea määritellä eri luokkiin. Viinan myrkkyyn he ovat joka tapauksessa kuolleet.

Sentrosojuksen hankintaosasto Canadaan

Montreal. — Venäjän suuren osuustoiminnallisen keskusliikkeen Sentrosojuksen New Yorkin osaston toimimiehet ovat täällä tutkimassa maaperää hankintaosaston perustamiseksi Canadaan.

Osasto tulisi välittämään täältä etupäässä maanviljelyskoneita ja tarvikkeita.

"AINOASTAAN" 1 MILJ. FRANGIA TALOUSMENOIHIN

Bryssel. — Kruununprinssi Leopoldin vaimo Astrid saa "ainoastaan" 1 milj. frangia ($140,000) käyttövaroja, joilla täytyy maksaa talous- ja räätälilaskut.

Parlamentin ilmotus aikomuksestaan äänestää prinsessalle erikoisen ylimäärärahan on selitetty lakivastaiseksi. Kuningas Albert saa vuosittain käyttövaroja 3,000,000 frangia.

HALLITUSKRIISI ON KIREÄ SAKSASSA

Berliini. — Marxin hallituksen kukistuttua ennen joulua on kiivas taistelu uuden hallituksen muodostamisesta ollut käynnissä. Heti kun uusi kanslerin ehdokas mainitaan, alotetaan sitä vastaan ankara hyökkäys.

Hindenburgin valitsemana ehdokkaana pidetään tohtori Curtiusta, Marxin hallituksen kauppaministeriä. Huhuillaan, että presidentti tulee tällä viikolla pyytämään häntä muodostamaan uuden hallituksen.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., maanantaina, keskiviikkona ja perjantaina.

Toimittajat:
S. G. NEIL. ARVO VAARA.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Monday, Wednesday and Friday.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Naimailmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa.
Avioliittoonmeno ilmotukset 50c palstatuuma.
Nimenmuutosilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa.
Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 3 kertaa.
Avioeroilmotukset $2.00 kertaa, $3.00 kaksi kertaa.
Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauselta tai muistovärsyltä.
Halutaantiedot ja osoteilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa.
Tilapäisilmottajien ja ilmotusakenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

Maanantain lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa lauantaina, keskiviikon lehteen tiistaina ja perjantain lehteen torstaina kello 12 päivällä.

General advertising rates 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:
Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksiin, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Vapauden konttori ja toimitus: Liberty Bldg Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.
J. V. KANNASTO. Liikkeenhoitaja.

Canadalainen työväenliike v. 1926

Perääntymisen kausi päättymässä

Vuoden 1925 lopussa olivat Canadan työläiset melkein kautta linjan puolustustaistelussa. Sekä Albertan että Nova Scotian kaivostyöläiset olivat käyneet uuvuttavia taisteluja, joissa heiltä oli puuttunut kykenevä ja rohkea johto. Lännellä olivat kaivosten omistajat Amerikan kaivostyöläisten liiton virkailijain puolinaisella suostumuksella alentaneet työläisten palkkoja. Sitten pakottivat he yhtiöiden ammattiyhdistyksiin nämä työläiset, jotka olivat Amerikan kaivostyöläisten liiton petoksen takia alkaneet tätä inhota ja jotka seuranneen sekaannuskauden jälkeen järjestivät Canadan kaivostyöläisten liiton. Tänään ovat olosuhteet noilla kaivosalueilla kaukana ruusuisista. Miehet ovat yhä osaksi hajallaan, mutta Canadan kaivostyöläisten liitto edistyy moraalisesti ja järjestöllisesti.

Nova Scotiassa kesti suuri lakko Bescon työläistensä palkkojen alentamiseksi julistamaa työnsulkua vastaan noin viisi kuukautta ja saavutti huippukohtansa yhtiön kauppapuotien tyhjentämisissä ja Waterfordin voimalaitokselta käydyssä yhtiön pyssyhurttien ja lakkolaisten välisessä yhteenotossa. McLeodin johtama kaivostyöläisten piirijärjestön toimeenpaneva komitea, joka valittiin edistysmielisten listalla, osottautui joukoksi vanhoillisen ammattiyhdistyspolitiikan ja luokkayhteistoiminnan itsepintaisiksi kannattajia, jotka tulivat toiminnallaan avustaneeksi konservatiivisen puolueen koneistoa liberaalisen maakuntahallituksen suistamiseksi vallasta. Lakko päättyi sopimukseen, minkä mukaan palkkoja alennettiin ja kuninkaallinen komissioni asetettiin tutkimaan olosuhteita.

Kuninkaallisen komissionin esitykset eivät saaneet aikaan mitään suuria muutoksia. Kaivosmiehet kykenivät säilyttämään järjestönsä, ja kiitos vain brittiläisten kaivostyöläisten lakon, piirissä on siitä saakka ollut työtä. Näiden lakkojen seurauksena lähetettiin kaksitoista kaivostyöläistä Cape Bretonista Dorchesterin kuritushuonevankilaan osanotostaan kauppapuotien tyhjentämisiin ja Albertassa on tänään kaksi luokkasotavankia, Kid Burns ja Cecil Boone, vankilassa lakon vartioimisesta tavalla, mikä oikeuslaitosten päätösten mukaan oli «laitonta». Yhtiön poliisit Nova Scotiassa ampuivat kuolettavasti William Davis-nimistä kaivostyöläistä ja Albertassa ammuttiin nuorta kaivostyöläistä, Bert Rennersia, selkään ja hänestä tuli rampa eliniäkseen.

Merkit elpymisestä

Nämä esimerkit riittävät kuvaamaan tilannetta Canadan työväenliikkeessä vuoden 1925 lopulla. Vuoden 1926 lopulla nähtiin selviä merkkejä siitä, että Canadan työväenluokka on jälleen siirtymässä hyökkäysasennetta kohti palkkataisteluissa. Muutamien viimeisten kuukausien ajalla on palkkaliikkeitä ollut puutavarateollisuudessa, neuloma-ammateissa, rautateillä, turkistyöläisten keskuudessa j.n.e.

Ontarion metsätyöläisten lakko, johon otti osaa noin kaksituhatta työläistä ja joka kesti kuusi viikkoa, päättyi palkkojen ylentämisiin. Winnipegin turkistyöläiset pakottivat työnantajat myöntämään vaaditut parannukset olosuhteihin.

Aristokraattiset konduktöörit ja junamiehet rautatietyöläisistä pyysivät kuuden prosentin palkankorotusta saadakseen palkkansa kohotetuksi samalle tasolle Yhdysvalloissa samoissa ammateissa maksettujen kanssa, mutta heidän järjestöjensä toimeenpanevat komiteat pelkäävät lakkoa kuin kuolemaa ja tekivät rautatieyhtiöiden kanssa kompromissin. Vaatetusalalla on Montrealissa ja Torontossa taisteltu lakkoja järjestäytymisoikeudesta, eikä meidän pitäisi unohtaa sitä militanttista taistelua, mitä katoliseen ammattiliittoon kuuluvat kenkätyöläiset ovat käyneet Quebecissa ja mikä taistelu ei ole vielä päättynyt.

«Ratsionalisatsionisoiminen»

Pitkän lamaannuskauden jälkeen on teollisuudessa havaittavissa merkkejä elpymisestä, josta työläiset voivat hyötyä, jos he vain käyvät yhteisiin palkkataisteluihin ja seuraavat edistysmielisiä menettelytapoja. Euroopassa puhutaan tänään melko paljon «ratsionalisatsionisoimisesta» — mikä on kapitalistinen keino teollisuuden uudelleenjärjestämiseksi sodanjälkeisissä Dawes-suunnitelma-olosuhteissa, työläisten mitä äärimäisimmällä riistämisellä, Fordin menettelytavoilla tuotannon järjestämisessä. «Ratsionalisatsionisoiminen» tarkottaa joukkoerottamisia ja työttömyyttä ja monopoolistista tuotannon rajottamista tai kilpailevaa joukkotuotantoa kansainvälisten markkinoitten valtaamiseksi tuotteiden halpuudella. Huomaavatko Canadan työläiset, että he ovat jo viimeisten neljän vuoden ajan alistuneet «ratsionalisatsionisoimisprosessiin»?

Vuonna 1924 oli tuotanto noin viisikymmentä prosenttia suurempi kuin vuonna 1910, mutta tästä lisäyksestä huolimatta tarvittiin ensiksimainittuna vuonna vain kymmenesosa (yhtä) prosenttia enemmän työläisiä kuin v. 1910. Tämä osottaa «ratsionalisatsionisoimista» neljäntoista vuoden ajalta. Vuodesta 1920 vuoteen 1924 aleni teollisuuslaitosten lukumäärä. Samalla ajalla aleni näiden laitosten palveluksessa olevien työläisten lukumäärä 685,349:stä 516,177:ään eli noin kahdellakymmenelläviidellä prosentilla. Kuitenkin oli tuotanto vuonna 1924 jokseenkin yhtä suuri kuin v. 1920. Vanhanaikaisemmat ja huonommin varustetut laitokset on «kitketty pois», seisautettu, yhteensulautumien ja liittoutumisten «kulkutauti» on raivonnut, tuotantoa on keskitetty ja työväestön riistäntää kiihdytetty. Nyt kun kapitalistilehdistö on täynnä ylistyskirjotuksia «meidän suotuisasta kauppabalanssistamme», Ranskan taloudellisen pulan «sivuutumisesta», raaka-aineita tuottavien (paperimassa- ja paperi-) teollisuuksien laajenemisesta j.n.e., nyt on aika keskitetylle palkkaliikkeelle suuremman osuuden saamiseksi kansallisesta sisääntulosta.

Ammattijärjestö ja itsenäiset ammattiliitot

Tämä tietenkin tarkottaa järjestäytymistä ja tässä kohdassa tulemme ammattiyhdistysliikkeeseen. Ammattijärjestön viimevuotinen edustajakokous Montrealissa oli yhtä taantumuksellinen kuin milloinkaan ennen. Se hylkäsi ilman muuta vasemman siiven vaatimukset kansallisesta toimintavapaudesta (autonomy) ammattiyhdistysliikkeelle. Ammattijärjestön johto kävi pari viikkoa sitten Ottawassa esittämässä lainlaadinnallisen ohjelmansa hallitukselle. Ammattijärjestö katsoo tehtäviinsä kuuluvan vain sen, että on Amerikan työväenliiton häntäpäänä ja «lainlaadinnallisena puhetorvena». Kieltäytyessään rupeamasta toimeenpanevaksi keskukseksi, joka kykenisi kansallisesti liittämään yhteen maan kaikki ammattiliitot, niin itsenäiset kuin n.k. «kansainvälisetkin», oli ammattijärjestö suurelta osalta syypää siihen, että eroamisliikkeet saivat lisää vauhtia viime vuonna. Tähän liikkeeseen liittyivät viime vuonna pannujentekijät ja sähkölennätintyöläiset. Tämän seurauksena joutuu alotteenteko hajanaisten voimien järjestämiseksi ja yhteenliittämiseksi ammattijärjestön ulkopuolella olevien voimien käsiin. Viime kuulla pidettiin Torontossa Canadan rautatietyöläisten veljesliiton johdolla tärkeä itsenäisten ammatti- ja teollisuusliittojen edustajien neuvottelukokous, missä päätettiin kutsua ensi maaliskuussa edustajakokous Montrealiin «yleis-canadalaisen työväenjärjestön» perustamiseksi — tarkotuksella liittää siihen kaikki ammattijärjestön ulkopuolella olevat ja sellaiset ammatti- ja teollisuusliitot, joilta viimeksimainittu kieltää liittymisoikeuden.

Työväenpuolueliike

Valitettavasti emme voi panna merkille muuta kuin hidasta kasvua Canadan työväenpuolueeseen nähden. Canadan työväenpuolue otti osaa liittoparlamentin vaaleihin, mutta se on vielä liian löysä järjestö (etenkin maan laajuuteen nähden) ja sen kasvua ovat katkeroittuneet oikeistolaiset hajotustaktiikallaan hidastuttamassa. Quebecissa ovat kommunistit yhä erotettuina. Londonissa, Ont., ovat oikeistolaiset juuri rikkoneet työväenpuolueen perussääntöjä erottamalla kommunistit sikäläisestä paikallisjärjestöstä, toimenpide, jota vastaan viimeksimainitut ovat vedonneet Ontarion maakuntajaoston toimeenpanevaan komiteaan. Winnipegissä kieltäytyy itsenäinen työväenpuolue yhteistoiminnasta ja ammattiyhdistysliike on jakaantunut O. B. U:n ja Amerikan työväenliiton kannattajiin, O. B. U:n ollessa vihamielinen Canadan työväenpuolueelle. Ammattijärjestö antaa vain platoonista kannatusta työväenpuolueelle. Kaikista näistä syistä on työväenpuolueen kehittyminen perin hidasta. Ontarion jaoston viimevuotisessa edustajakokouksessa oteltiin lujasti työväenpuolueen ohjelmaa koskevista kysymyksistä vasemmiston ja oikeiston välillä, vasemmiston päästessä voitolle.

Liittoparlamentti ja yhteiskunnallinen lainsäädäntö

Liittoparlamentin vaaleissa tulivat J. S. Woodsworth ja A. A. Heaps itsenäisestä työväenpuolueesta uudelleen valittua Winnipegistä. Kolmas työväenedustaja valittiin Calgarysta. Parlamentissa oleva työväenryhmä painosti viime vuonna työväenlainsäädännön, kuten vanhuudeneläkelain y.m.s., hyväksymistä.

Voittaakseen kipeästi tarvitsemansa työväenedustajien kannatuksen esitti King lakiesityksen vanhuudeneläkkeistä ja muutosesitykset, joilla tahdottiin kumota Winnipegin yleislakon aikana rikoslakiin ja siirtolaisuuslakiin hyväksytyt työläis-vastaiset pykälät. Mutta senaatti tappoi kaikki nämä esitykset, kun ne esitettiin sille sen jälkeen, kun ne olivat saaneet parlamentin hyväksymisen. Samoihin aikoihin teki ylioikeus päätöksensä Rennersin jutussa, joka päätös tulkitsee rauhallisen lakkovartioinnin «laittomaksi». Tämä päätös, joka on pysyvänä vaarana canadalaiselle työväestölle, nostatti ja sen tulisi yhä edelleen nostattaa protesteja ja uhkahaasteita työläisten keskuudessa. Työstään luokkasotavankien hyväksi ansaitsee Canadan työväen puolustusliitto kaikkien hyväksymisen. Se on menestyksellisesti käynyt ideologista kamppailua työväenpuolustuksen hyväksi pääoman ja työväestön välisessä taistelussa ja on olemassa hyviä toiveita sen muodostumisesta canadalaisen työväestön vakinaiseksi puolustusjärjestöksi.

Kommunismi

Kommunistipuolue jatkoi viimeisten vuosien rakentavaa toimintaansa ja tarmokkaasti vastusti oikeiston kaikkia yrityksiä työväenpuolueen hajottamiseksi. Se oli Winnipegissä, Montrealissa ja Ontariossa käytyjen palkkataistelujen sydän ja sielu. Se harjotti luokkatietoista propagandaa erikoisen kirjallisuuden avulla liittoparlamentin vaalien aikana, jolloin useat kommunistit olivat työväenpuolueen ehdokkaina ja täyttivät tehtävänsä tunnustusta ansaitsevalla tavalla. Montrealissa oli puolue pakotettu asettamaan vaaleihin oman ehdokkaansa sen johdosta, että Quebecin jaosto oli erottanut kommunistipuolueen järjestöt työväenpuolueesta. Buhaylle kannatuksen saamiseksi käydyn kamppailun yhteydessä tehtiin paljo valistustyötä, minkä vaikutus tullaan tuntemaan seuraavina vuosina. Tärkeä voitto puolueelle oli tov. Kolysnikin valitseminen Winnipegin kaupunginvaltuustoon, koska itsenäinen työväenpuolue ei voi enää kerskua olevansa Winnipegissä ainoa työväenpuolue, joka «kykenee valitsemaan». Tämä tullenee pakottamaan itsenäisen työväenpuolueen muuttamaan kantaansa yhteisrintamakysymyksessä.

Kommunistipuolueen suuriarvoisin työ on ollut selvien marxilais-sosialististen oppien, periaatteiden ja menettelytapojen levittäminen ja selittäminen canadalaisessa työväenliikkeessä. Se on nostattanut kysymyksen imperialismin suhteesta työväestöön ja selittänyt itsenäisyyden historiallista tarpeellisuutta. Se on tehnyt yhtä arvokasta työtä ammattiliitoissa, puhuessaan ja toimiessaan todella kansainvälisellä tietoisuudella varustetun ja sen mukaisesti toimivan ammatillisen keskuksen puolesta. Samaa täytyy sanoa sen työstä työväenpuolueessa. Lyhyenä olemassaolonsa aikana on Canadan kommunistipuolue todella tehnyt historiaa. Olisi vaikea kuvitella canadalaisen työväestön poliittista ja ammatillista liikettä, sen ohjelmaa ja menettelytapoja, muutamien viimeisten vuosien aikana ilman kommunistipuolueen suorittamaa valistustyötä.

—Maurice Spector.

Hyökkäyksiä vastaan

eli

Onni Saaren "paljastus"-artikkelin johdosta

(Jatkoa n:oon 150)

Maanalainen toiminta

Varsin huomattavan tilan Saaren artikkeleissa on saanut Amerikan Kommunistisen puolueen maanalaisen toiminnan parjaaminen. Hän antaa sellaisen käsityksen lukijoilleen, kuin Amerikan kommunistinen liike olisi omasta halustaan mennyt ja toiminut maanalla, laittomana puolueena. Se kuitenkin on suuri harhakäsitys, sillä jokainenhan muistamme, kuinka v. 1919, jolloin sosialistipuolue erotti enemmistön jäsenistään ja asettui suoranaisesti vastavallankumoukselliselle kannalleen, perustettiin julkisesti kaksi kommunistista puoluetta Chicagossa: kommunistipuolue ja kommunistinen työväenpuolue. Ne julkaisivat ohjelmansa ja **alkoivat toimintansa laillisina puolueina.** Mutta niinkuin sosialistipuolue oli aikaisemmin ollut kapitalisteille tien osoittajana syndikalistilakien laadintaan, hyväksymällä perustuslakiinsa sabotagepykälän, niin se nytkin oli edelläkävijänä kommunistipuolueiden vainossa. Sen virkailijat selittivät kommunistipuolueet laittomiksi ennenkuin kapitalistinen valtio olikaan ehtinyt sitä tehdä. Silloin alkoi suuri ajojahti kommunistipuolueita vastaan. Surullisen kuuluisa Wilsonin hallituksen oikeusosaston johtaja Palmer johti tätä jahtia. Noin 5,000 kommunistipuolueen jäsentä vangittiin ja tuhansia karkoitettiin pois maasta. Se ajoi kommunistipuolueet maanalle. Myöskin se synnytti kommunistipuolueiden jäsenten keskuudessa pakokauhun. Se 40,000 jäsentä, mikä sanotaan julkisiin kommunistipuolueisiin liittyneen, ei suinkaan ollut kouluuntunut vainoja varten. Kapitalistien ote siihen tehosi. Vain pienempi määrä tuosta jäsenistöstä seurasi puolueita maanalle. Se epäilemättä oli Amerikan kommunistisen liikkeen tulikoe. Niitä, jotka uskalsivat puhua Kominternin puolesta, härnäsivät noskelaiset alituisesti: ettepä uskalla tunnustaa olevanne kommunisteja. Näin he muka "voittivat" väittelyt, sillä kommunistiksi itsensä tunnustaminen merkitsi Palmerin nuottaan joutumista, jotenka kommunistin oli hyvin vaikea sanoa kaikkea, mitä noskelaisten mielestä heidän olisi ollut sanottava. Kuitenkin Saarella on naamaa sanoa: "Oli kerrassaan huutavaa hulluutta leikitellä nurkantakaisella kumousliikkeellä", vaikka hänen pitäisi kyllin hyvin tietää, että muuta ei niissä oloissa voitu tehdä. Myönnettäköön avoimesti kommunistien keskuudessa tehdyn virheitä, myönnettäköön heidän keskuudessaan olleen vasemmistolaista penikkatautiakin, minkä Lenin asiallisella tavalla osoitti vääräksi virtaukseksi, mutta sittenkin on niille tovereille annettava tunnustus, jotka näinä vaikeina aikoina rakensivat ja pitivät yllä kommunistista puoluetta Amerikassa. Vain sokea poroporvari saattaa heitä syyttää ja häväistä. Yhtenä heistä esiintyy Onni Saari.

Kun sitten olot kävivät lailliselle toiminnalle suotuisammiksi, alettiin kommunistien taholta harjoittaa julkista toimintaa. Heidän toimestaan syntyi ensiksi Labor Alliance, sittemmin Workers Party. Kohta kun olosuhteet kävivät vieläkin suotuisammiksi, alettiin harkita kokonaan maanalaisen toiminnan lopettamista. Se sai vastustusta, sillä vainon aikoina osa tovereista oli tullut kovin pessimistisiksi kapitalistiseen laillisuuteen nähden. Mutta kun asia ratkaistiin kiivaiden väittelyjen jälkeen, useimmat noista pessimistisistäkin tovereista asettuivat lojaalisiksi julkiselle puolueelle, vieläpä tullen sen uutteriksi työskentelijöiksikin.

Vielä on otettava huomioon, että kommunistisen liikkeen parhaita miehiä oli vankiloissa noina aikoina, m.m. tov. Ruthenberg. Siitä johtui, että liikkeen johdossa oli vähemmän kokeneita tovereita, joilla ei ollut pitempiaikaista järjestöllistä kouluutusta j.n.e. Ja mitä tulee puolueemme nykyisiin johtaviin tovereihin, niin useimmat heistä seurasivat oikeaa ja johdonmukaista politiikkaa noinakin aikoina, vaikka Saari leimaa heidät ylimalkaan "seikkailijoiksi", jotka muka aivan suotta päätä tahtoivat jatkaa maanalaista toimintaa.

Puolueen muuttamisesta kokonaan julkiseksi puolueeksi käytiin pitkät käräjät Kominternin edessä ja omituista, että Saarikin tunnustaa tässä asiassa Kominternin ratkaisseen asian oikein. Kuitenkin on muistettava, että niiden kommunistien asiaa, jotka taistelivat julkisen puolueen puolesta Kominternin edessä, huononsi se, kun heitä tukivat puolueessa passiivisina roikkuvat, sosialistipuolueen aatteellisen perinnön puolesta taistelevat opportunistit, kuten Saari y.m. Se seikka antoi julkisen toiminnan vastustajille tilaisuuden osoittaa, että julkisen puolueen kannattajina on huonojakin aineksia, joilla on pyrkimys takaisin sosialidemokraattiseen toimettomuuteen ja vallankumouksellisen liikkeen vastustukseen.

Onko solutoiminta samaa kuin maanalainen toiminta?

Artikkeleissaan Saari koettaa selostaa, että puolueen solupohjalle järjestäminen merkitsee samaa kuin jälleen painumista maanalle. Sen kuitenkin nyt jokainen vähänkään asioita seurannut käsittää valheeksi. Puolueemme solupohjalle järjestäminen on toimitettu aivan julkisella tavalla. Maanalainen liike oli järjestetty aluettaiselle pohjalle, siis samalla tavalla kuin mitä oli Workerspuoluekin ennen uudelleen järjestämistä, sillä eroituksella ainoastaan, että sen perusyksikön muodosti 10:n tai vähempi jäseniä käsittävä ryhmä, jota vastoin Workerspuolueen osasto sai olla rajattoman suuri jäsenmäärältään. Uudelleen järjestetyn puolueen perusyksikköjä ovat työmaa- ja katusolut. Se on siis järjestetty työmaan ja asuntopiirin mukaan. Arvokkain puolueen perusyksikkö on työmaasolu. Tämän järjestelmän kautta pysyy puolue proletaarisena. Siihen ei koetetakaan haalia kaiken maailman "hyviä ihmisiä", vaan ainoastaan vallankumouksellisia työläisiä. Jos puolueen jäsenistö ei päävoimaltaan muodostu työläisistä, ei se voi olla mikään työväenluokan johtava puolue, ei etujoukko. Työläisistä vain voidaan muodostaa vallankumouksellinen puolue, koska ainoastaan he saattavat olla välittömästi vallankumouksellisia. Siihen perustuu työväenluokan hegemonia. Tarpeetonta on sanoa, että tämä on väärentämätöntä leninismiä. (Viitattakoon vain tässä suhteessa edellä lainattuun kohtaan "Bolshevikien historiasta".)

Saari puhuu kuitenkin hyvin mahtipontisesti, että "Lenin ei ole milloinkaan ajanut solutoimintaa, ei koskaan kirjoittanut sen puolesta, vielä vähemmin vaatinut, että varsinaisissa työväenjärjestöissä toimivien työläisten olisi järjestyttävä uudelleen solutoiminnan pohjalle, vaikka tämä uudelleen järjestäminen olisi itse jäsenjoukoille kuinka vastahakoista."

Lenin ja solutoiminta

Myönnettäköön, että itse Lenin on varsin vähän kirjoittanut kommunistipuolueiden uudelleen järjestämisestä. Mutta hän on selvällä tavalla osoittanut, minkälaisen tulee työväenluokan etujoukon puolueen olla. Edellä jo on siteerattu muutamia Leninin lausuntoja puolueesta, joista selviää, että hänestä on vaikea kenenkään tehdä solutoiminnan vastustajaa. Mutta sen lisäksi me tiedämme hänen kuolemaansa saakka ottaneen osaa Kominternin toimintaan ja johtaneen sen järjestöllistäkin rakentamista. Kominternin ensimäisessä, toisessa ja kolmannessa kongressissa ei päätetty mitään, jota ei Leninkin olisi hyväksynyt. Ja näissä kongresseissa olikin pääasiallisesti laskettu perustus kaikelle sille työlle, jota sitten neljäs kongressi jatkoi. Ja näissä kongresseissa on jo päätetty kommunistipuolueiden uudelleen järjestämisestä. Kolmas kongressi hyväksyi laajahkot teesit "Kommunististen puolueiden organisatorisesta rakenteesta sekä niiden työtavoista ja työn sisällöstä." Ryhtymättä laajemmin siteeraamaan näitä teesejä, lainattakoon tähän niiden 12 kohta:

"Jokapäiväistä työtä varten eri puoluetoiminnan aloilla on muodostettava kommunistia **kantaryhmiä**; Kotiagitatsionia, puolueopiskelua, sanomalehtipalvelusta, kirjallisuuden levittämistä, tiedotustointa, yhteystoimintaa y.m. varten.

"Kommunistiset SOLUT ovat kantaryhmiä jokapäiväistä kommunistista työtä varten työmailla ja tehtaissa, ammattiyhdistyksissä, proletaarisissa osuuskunnissa ja niin edespäin, kaikkialla missä löytyy vähintäinkin muutamia kommunistisen puolueen jäseniä tahi kokelaita. Ja jos samassa työpaikassa tai samassa ammattiyhdistyksessä j.n.e. on useampia puolueen jäseniä, niin laajenee solu ryhmäksi (fraktsioniksi), jonka työtä kantaryhmä johtaa."

Edelleen samojen teesien 14 kohdassa sanotaan:

"Tämä uudelleen järjestyminen on käytännössä toteutettava askel askeleelta", j.n.e.

52 kohdassa sanotaan:

"Puolueen säännöt on niin laadittava, että ne eivät ehkäise johtavia puolue-elimiä yleisen puoluejärjestön yhtämittaisessa kehitystyössä ja parantamisessa, vaan ovat niille tässä avuksi.

"Kommunistisen Internationalen päätökset on liittyneiden puolueiden viipymättä pantava täytäntöön, siinäkin tapauksessa, että vasta myöhemmin voidaan sääntöjen mukaisesti suorittaa vastaavat muutokset oleviin sääntöihin ja puoluepäätöksiin."

Alunperin on Kominternissa ollut käynnissä puolueiden uudelleen järjestely. Ensimäinen kongressi kokosi maailman vallankumoukselliset ainekset Kominternin ympärille ja viitotti suunnan vallankumouksellista toimintaa varten, toinen kongressi asetti siihen pyrkiville puolueille liittymisehdot, jotka jo antoivat viittauksen kommunististen puolueiden toiminnallisesta uudistuksesta ja kolmas kongressi viitoitti tien puolueiden organisatoriselle uudelleen järjestymiselle solupohjalle. Kaikki tämä tapahtui Leninin eläessä ja hänen johdollaan. Neljäs kongressi jatkoi alettua työtä ja määräsi eri maitten puolueet uudelleen järjestettäväksi solupohjalle. Leniniläinen suunnitelma köyhälistön puolueesta täten kansainvälistytettiin. Niiden erikoisten olojen vuoksi, jotka Yhdysvalloissa vallitsevat, oli Workers-kommunistipuolue viimeinen, joka uudelleen järjestettiin. Se merkitsi sitä, että Amerikan kommunistipuoluekin astui leniniläiselle linjalle organisatorisessakin suhteessa. Kenelläkään kommunistiksi pyrkivällä ei suinkaan ollut mitään tätä toimenpidettä vastaan, mutta kylläkin niillä, jotka pyrkivät poispäin Kominternista ja sen viitoittamalta tieltä.

(Jatk.)

Kommunistipuolue

C. KP. KAIKILLE YKSIKÖILLE, KYLÄ, JA KAUPUNKI-KOMITEOILLE

Hyvät toverit!

Te olette epäilemättä lukeneet Workerista sanomalehtikomitean selostuksen Workerin joulukuun ryntäyksestä. Tässä selostuksessa esitettiin asiat semmoisenaan kuin ne todellisuudessa ovat. Tähän saakka emme vielä ole saanut niin paljoa rahaa, että se riittäisi lehtemme ylläpitoon. Monet tärkeät paikat eivät vielä ole tiedottaneet meille mitään toimistaan. Tämä saattaa asemamme miltei uhkaavaksi; Workerilla on näet vain kaksi ryntäystä vuodessa, joten kummankin täytyy onnistua.

Olemme varmoja siitä, että toverimme kautta Canadan käsittävät joulukuun ryntäyksen merkityksen. Mutta meidän täytyy huomauttaa heille siitä kuinka ehdottoman tärkeää on myös se, että he heti lähettävät meille jokaisen Workerille kerätyn dollarin. Älkää siis pidättäkö tähän tarkotukseen koottuja rahoja, sillä jokainen sentti tarvitaan lehden ylläpitoon. Jos joku yksikkö tai kaupunkikomitea ei vielä ole ryhtynyt toimenpiteisiin ryntäyksen suhteen, niin ryhtyköön nyt siekailematta toimintaan. Olisi näet varsin ikävä seikka, jos lopullista inventaarioita tehtäessä jonkun yksikön nimi puuttuisi luettelosta.

Toverit! Painakaa tämä vetoomus sydämeenne. Harkitkaa tarkoin Workerin nykyistä tilannetta. Pitäkää huoli siitä, että meidän rahallisia huoliamme kevennetään, jotta voimme energiamme käyttää virallisen lehtemme, Workerin levikin laajentamiseen. Meidän on kaikilla keinoin saatava lehdellemme yhä enemmän ja enemmän lukijoita. Jokaisen toverin täytyy hankkia tilauksia. Jokaisen puolueyksikön tulee nimittää Workerille asiamies. Toimikaa siten, että ryhmänne tai kaupunkikomiteanne voittaa kunnialipun ja auttaa Workerin pelastusta.

Veljellisesti teidän
Annie S. Buller,
Workerin liikkeenhoitaja.

Metsätyöläisjärjestön työmailta

Pikku etuja, joilla on suuri merkitys

Kuvaavana siitä mitä kämppätoiminta ja kämppäkomiteoiden olemassaolo merkitsee, ovat seuraavat otteet erään Port Arthurissa olevan kämppäkokouksen pöytäkirjasta:

Päätettiin että miehille on annettava mittalaput kerran viikossa.

Kaikki uhkapeli on kämpällä lopetettava.

Pyykinpesu mieskämpässä kielletään.

Mieskämppään on laitettava toinen uuni vaatteiden kuivaamista varten.

Pyhätyöt kielletään.

Että mieskämppään on laitettava seinäpeili (kuvastin).

Että mieskämpän ja mukavuushuoneen lattia on pikaisesti korjattava.

Muistutetaan isännistöä että se poistaa pöydästä maitojauhosta tehdyn maidon, sillä se ei ole ihmisten ruokaa.

Useita muita pieniä ja suuria parannuksia on vaadittu ja saatu läpi, ei ainoastaan tällä mutta useimmilla muillakin kämpillä Thunder Bayn piirissä. Monesta sivullisesta nämä pikku vaatimukset tuntuvat enemmän huvittavilta kuin todellisilta asioilta. Mutta joka on elänyt niissä kerrassaan alkeellisissa oloissa, mitkä metsäkämpillä vallitsevat, käsittää, että nämä pikku parannukset ovat useassa tapauksessa kultaa kalliimmat ja että niiden puolesta kannattaa tapellakin. Ne eivät isännistölle maksa paljon muuta kuin hyvää tahtoa, mutta miesten itsetuntoa ne nostattavat hyvässä määrässä; ja terveydellisissä suhteessa ovat suuresta arvosta. Sama menetelmä pitää tulla yleiseksi koko Ontariossa ja sitä tehden kaikilla Canadan metsäkulmilla sitä mukaa kuin Lumber Workers' Industrial Union of Canada vallottaa alaa ja pääsee määräävaksi metsissä. —?

Toronton uutisia

Canadan kommunistipuolueen Toronton suomalaiset jäsenet yhteisessä kokouksessaan tammikuun 2 päivä tarkistivat valitsemansa agitatsionikomitean tilit, kuluneelta toimintakaudelta, jotka tilintarkasta-

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Burritt, Ont., 1/3 27.

Mitä Vapauden konttori sanoo siitä, jos Vapauden asiamies ottaa kirjoista enempi hintaa kuin mikä on hinnaksi määrätty. (Niin kävi täällä, että Vapauden asiamies kauppasi ja myi Työväen Taskukalenteria 35c kappale ja niitten hintahan piti olla 30c kappale. Ihmiset ovat pahoitelleet tätä tekoa ja odottavat että Vapaus vastaa tämän julkisesti lehdessä.

— Tietoa odottava.

VASTAUS EDELLÄOLEVAAN

Kenelläkään Vapauden asiamiehellä ei ole oikeutta ottaa myymästään Vapauden tavarasta, enempää kuin tavaralle määrätyn hinnan ja jos jostakin, kuten esim. nyt Tasku Kalenterista väitetään, on erehdyksissä ottanut korkeamman kuin määrätyn hinnan, on asiamiehen velvollisuus palauttaa hinnan eron viipymättä takaisin.

Tov. VAPAUDEN KONTTORI.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa 39.50 Canadan Dollarista

LÄHETYSKULUT:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaisesta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Kaikki sähkölähetykset lähetetään suoraan Sudburysta Helsinkiin samana päivänä kuin saapuvat Vapauden konttoriin.

Sudburyssa ja ympäristöllä asuvat voivat käydä Vapauden konttorissa tiedustamassa erikoiskurssia.

LAIVAPILETTEJÄ MYYDÄÄN.
TIEDUSTAKAA PILETTIASIOITA

Tehkää lähetykset osotteella

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, ONT.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS BRANCH OFFICE
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario.

DAVID HELIN
eripaikkakunnilla Pohj.-Ontariossa.

A. T. HILL,
Toronto, Ont. — Tavattavissa iltasin 957 Broadview Ave., ja päivisin Room 304, 95 King St. E.

jien lausunnon perusteella esitetyssä muodossa hyväksyttiin.

Kuultiin komitean sihteerin tov. Mertasen laatima kertomus komitean toiminnasta; kertomus ei antanut aihetta keskusteluun. Alkanutta toimintakautta varten valittiin agitatsionikomitea, johon valituiksi tulivat V. Lehti, A. Kivi, E. Nyran, J. Latva, J. Kahila, P. Mertanen, Lyydia Anderson ja V. Järvis.

Edustajien valitseminen työväenpuolueen keskusneuvostoon jätettiin seuraavaan kokoukseen.

Kirjeenvaihtajan valitseminen Vapaudelle jätettiin agitatsionikomitean huoleksi.

Agitatsionikomitea velvotettiin kutsumaan kokoukseen kansainvälisen puolustusliiton canadalaiseen osastoon kuuluvat suomalaiset jäsenet, joiden huoleksi jää muodostaa paikkakunnalle puolustusliiton suomalainen osasto. Osaston jäseneksi hyväksytään kaikki kansalaiset puolueeseen katsomatta, joilla vaan on harrastusta tukea puolustusliiton toimintaa.

Konsertti. Osaston huoneustolla lauantaina tammikuun 15 päivänä vierailee Buffalosta tov. Stenmanin kolmikko, joka antaa konsertin. Nämä nuoret taiteilijat vastikään palasivat kiertuematkaltaan idän valtioista, missä he esiintyivät kymmenessä eri osastoissa ja missä jokainen osasto antoi heidän käynnistään lausunnon. Eteenpäin-lehden palstoilla. Kaikkialta kiitettiin heidän harvinaisia kykyjään soiton taitoa. Nyt on tälläkin perusteella kannattaa paikkakunnan väestön täyttää osaston juhlasali viimeistä tilaa myöten.

Soittovälineet viulu, sello ja piano sinä iltana harvinaisen taitavalla tavalla tulkitsevat eri säveltäjien sävellykset, jotka myös ovat ensiluokkaisia. Sillä tämä kolmikko on kasvanut toimivan proletaarin perheessä, joka on lakkaamatta huolehtinut siitä, että nousevista nuorista ei tulisi patriotteja, vaan toimivia proletaarinuoria. Siksi tämä kolmikko esiintyykin vain kommunistipuolueeseen kuuluvien työväen yhdistyksissä, joissa saa tilaisuuden jokainen tutustua heidän taiteeseensa sisäänpääsymaksun kautta. Meillä on sisäänpääsy ovella viisikymmentä senttiä ja etukäteen ostettaissa 45, ollen lippuja myytävänä useissa paikoin kaupungilla ja osaston vahtimestarilla.

Tilaisuus alkaa 8.15 ja ohjelman loputtua on yleinen tanssi tämän kolmikon tahdin mukaan. Älkää siis taiteen ystävät unhottako tätä iltaa.

Muistettava iltamatilaisuus on torstai-illalla tammikuun 13 päivänä. Itäpäässä kaupungin olevat puolueen ryhmät silloin yhdistynein voimin toimivat osaston huoneustolla tavallisuudesta poikkeavat iltamat. Tilaisuudessa on tanssia, jukkerin peluuta, korien myyntiä; korissa on sitä mitä itsekukin tuoja on koriinsa laittanut. Iltaman onnistumisen takia kehotetaan jokaista, kenen vaan on mahdollista, tuomaan jonkunmoisen korin mukanaan, joka sitte huutokaupalla myydään ja yhteisesti iloitaan. Kaikki näin saadut varat tulevat puoluelehden Workerin avustusrahastoon.

Saapukaapa joukolla nuoret ja vanhat. Joukossa tulee olemaan englanninkieltä puhuvaa väestöä myös, joten koetetaan meidän puolelta myös huolehtia runsaasta osanotosta.

Kunnallisvaaleista on taasen pääsyt Toronto. Ja kuten aina ennenkin, sai kaupunki taasen sataprosenttisesti porvarishallinnon. Koko hallinnollinen laitos kaikkine kouluynnä muine lautakuntineen on täydellisesti, pienintä tehtävää myöten porvariston edustajain hallussa. Kaupungin satojatuhansia käsittävä työväestö kulkee sitä tälläkin porvariston vanavedessä.

Suomen on vainio sillä pienellä itsetietoisuuteen heränneellä työväestöllä, joka näissäkin vaaleissa koetti työväestölle näyttää, miten tarpeellista ja hyödyllistä olisi työväestölle saada omia luokkansa edustajia kaupungin hallintoelimiin. Mutta voima ja välineet, joilla vaalivalistus levitetään, olivat vielä tälläkin kertaa liiaksi heikkoja. Porvarien viikkoja pohdittiin, leviävät kaupungin jokaiseen sopukkaan ja painetaan niitä satojatuhansia päivässä. Niiden ansioksi kokonaan saadaan lukea sekin, että lähes seitsemänsataa tuhatta asukasta käsittävässä kaupungissa ei työväestöllä ole minkäännäköistä sananvaltaa kaupungin asiain hoidossa.

Tämänkin asian yhteydessä näemme, kuinka välttämättä pitäisi puoluelehtemme Workerin ja huomenna muuttua päivälehdeksi ja saada sille edes satatuhatta tilaajaa ja lukijaa tässäkin pytyssä. Silloin ehkä voisimme saada edustukemme kuuluville.

Kaunis unkarilainen näytelmä "Wermlantilaiset" esitetään osaston näyttämöltä lauantaina tammikuun 22 päivänä. Unkarilaiset näytelmät yleensä kaikki ovat suosittuja, mutta parhain, kaunein ja kansanomaisin on Wermlantilaiset niistä. Näyttämön ystävät, ottakaapa huomioon ja järjestäkää itsellenne tilaisuus sanotuksi illaksi olla läsnä katsomolla. — J.

Port Arthurin uutisia

"On Amerikka kierä maa" kuulin joilloinkin laulettavan Suomessa. En tiedä kuinka kierä sitä oikeastaan on Amerikka, setä Samulin puoli. Mutta sen vain olen jo päässyt kokemaan ja näkemään, että on sitä kieryyttä riittämään asti tässä Canadassa. Kummallisesti vain on sitä kieryyttä tässä maassa huomattavissa. Onko se peräisin jo Suomesta, vaikkei sitä olekaan laskettu niin vapaasti näkösälle ennenkuin täällä Canadassa? Kummallisinta on taas se, että kun ehdin lähemmin tutustua heihin ja heidän touhuihinsa.

Sen neljän vuoden aikana, minkä olen tässä maassa ehtinyt olemaan ja näillä perukoilla kierittämään, tullen toisinaan vähän viivähtäneeksi näiden ihmisten kanssa tutustumassa, olen joutunut tekemään itselleni monta kysymystä. Yksi sellainen kysymys on tässä: Kuinka on ymmärrettävissä ja puolustettavissa sellainen menettely, että työläiset, jotka sanovat olevansa luokkatietoisia työläisiä, ja puheissaan valmiit tuomitsemaan porvareita ja vallitsevaa ryöstöjärjestelmää, jopa ovat kuuluvinaan "työväenjärjestöönkin", että näiden työläisten kodeista löytää kaikista pirullisinta taantumusta edustavan valkoisen porvarilehden, mikä jokaisessa numerossaan irvistää verisiä ikeniään luokkataistelukannalla olevia työläisiä vastaan? Kuinka tällainen menettely on selitettävä? Varsinkin Industrialistin tilaajat ovat sangen tahrapilaisia tuon lahtaripillin suosimiseen. Nämä paperit löytyvät rinnatusten monista tämän ympäristön farmarien kodeista, vieläpä kaupunkilaistyöläistenkin asunnoista. Jos nämä työläiset katsovat todellakin välttämättömäksi antaa aineellista tukea lahtaripillin pystyssäpitämiseksi, ei heidän luokkatietoisuutensa ole nollankaan arvoinen tosiasiassa. Sillä he eivät näy ymmärtävän sitä kieltämätöntä tosiasiaa, että joka ainut nikkeli, jolla työläinen tukee valkoisten lahtariporvarien propagandavälineitä, on nikkeli, joka tuli työnnetyksi työläisten teurastajille niiksi talirahoiksi, joilla taltaan työläisten kaulan varalta silmukoitua hirttonuoraa. Ne nikkelit menevät siihen ja vain siihen tarkotukseen eikä muuhun. Työläinen joka sinne nikkelinsä viskaa, tekee viisaammin kun myöntää olevansa sisimmältään oman luokkansa vihollinen ja sen tuhoamista toivova, vaan ei luokkatietoinen työläinen.

Toinen, ja vähintäin yhtä kiperä juttu on se, että jotkut teistä työläisistä, jotka olitte mukana Suomen luokkasodassa, tai ainakin saitte maistaa sen ajan kärsimyksistä, toiset väittäen olleensa lahtarien vankinakin ja sitten valkoisten petomaisuutta kiroten tulitte valkoista komentoa pakoon Canadaan, ja tänne tultuanne ensimältä joka käänteessä ilmaisitte toisille työläisille vallankumouksellisuuttanne Suomen luokkasodan aikana. Mutta miksikä te sen jälkeen olette painuneet senkaltaisen sakin yhteyteen, joita olivat ne petolliset, arat ja kykenemättömät henkilöt, joita kerroitte päässeen työläisten taistelujoukkojen johtoon Suomen luokkasodassa? Miksikä te nyt olette siinä ryhmässä, joka todenteolla irvii, ellei juuri Suomen luokkasotaa, niin kylläkin Venäjän työläisiä ilkeimmän jälkeen. Te, jotka olette menneet Industrialistin leiriin, pelaatte nöyrtyvän, katuvan osaa. Halunnette pyytää anteeksi, että olette yrittäneet olla joskus tottelemattomiakin. Olette pieniä tainioita ja valppaita katumuksessanne. Vai ette kai mahtane olla siinä petollisessa luulossa, että Industrialisti vieläkin edustaisi jotakin työväenluokan taistelujärjestöä. Sitä se ei tee. Olen sen tullut jo huomaamaan täällä oloaikanani, joskin sen sanotaan ennen olleen rehellisen työväenlehden. Jos siis ette aio häpäistä omaa menneisyyttänne ja Suomen luokkasodan urhojen muistoa, pysähtykää, katsokaa ja tunnustelkaa, oletteko oikeassa ryhmässä, vai oletteko eksyneet väärälle suunnalle?

Kolmas, kierin ja samalla ilkein seikka, josta täytyy mainita on se holtittomuus, josta kuulee toisinaan kaupungissa käydessä kerrottavan. Tarkotan sitä kun tietoisista työläisistä käyvät henkilöt tuppaavat nenänsä lahtarien kemuihin. Tässä joulun edellä taas kertoivat kaupungissa muutamasta arvoisesta rouvasta sensuuntaisia juttuja. Me pussiselkäiset olemme oppineet pitämään näitä rouvia vähän niinkuin siihen "kermakerrokseen" kuuluvina, vaikka he kuitenkin haluavat olla muka työläisiäkin, kulkevat työläisten toimeenpanemissa iltamissa haaleilla ja ottaapa heistä joku osaa ohjelman suoritukseenkin. vanha järjestöveteraani kun kuuluu olevan. Nämä arvoisat rouvat ovat nyt nähneet arvolleen edulliseksi ruveta lähentelemään valkoisia heidän hommissaan. Olivat nytkin olleet valkoisen Suomen "itsenäisyyttä" juhlimassa, loistaneet siellä kaikessa kukkeudessaan, niinkuin ainakin kermakerrokseen kuuluvain tuleekin. Tuossa muutoin ei nyt olisi isoja ihmettelemisiä, jos ottaisi asian samalta kannalta kun kerrotaan erään vanhahkon pehmeäkielisen kapakoitsijan ottaneen, nim. "pitnet on pitnet". Ja edelleen: "aateluus velvottaa", kun tässä kerran kuulutaan kermakerrokseen, niin juhlitaanpa myöskin kermakerroksen juhlia.

Mutta jos ottaa asian siltä kannalta kun sen tulee ottaa, työväenluokan näkökannalta, niin rouvan juhliminen tuntuu hävittömän ruokottomalta. Rouva on kuulunut vuosikausia työväenjärjestöön, ottanut osaa käytännölliseen toimintaan, ollut yleensä tietoisen työläisen kirjoissa ja vielä aivan viimeisinä aikoina kuulujen mukaan suorittanut ohjelmaa työväen juhlissa. Joten emme voi pitää rouvaa aivan säkkipäisenä, vaan että rouva sangen hyvin tietää mikä jyrkkä ero on työväen juhlilla ja valkoisten juhlilla, siis missä merkityksessä valkoiset juhlivat Suomen "itsenäisyyttä". Rouva muistaa ja on kai kuullut, että Suomen porvaristo sen "itsenäisyyden" kruunaamiseksi teurastutti ja näännytti kymmenintuhansin maansa työläisiä, ja jälelle jääneet painoi sanomattomaan kurjuuteen. Sen teon kunniaksi ja muistoksi tuo juhla oli järjestetty. Ja nämä arvoisat rouvat ja tämä vanha veteraani, nämä olivat mukana tässä jalossa juhlassa, näissä pyövelimuistojen verestämiskekkereissä.

Emme me pussiselkäiset sittenkään ole osuneet väärään, "koolaillessamme" näitä arvoisia rouvia kermakerrokseen kuuluviksi. Sillä sitä he totisesti ovat, ovat he.

Mäkitupalainen.

OIKAISU

Vapauden numerossa 152 jouluk. 31 p:nä julkaistun "Referaatti P.-Ontarion metsätyöläisten edustajakokouksesta" tilitystä koskevassa kohdassa, jossa ilmotettiin keskuskomitean tulot, oli yksi kohta virheellinen. Lehdessä oli julkaistuna "F. Laineelta Oskar Huttusen M. T. keskuskom. kassa $28.85", pitää olla F. Laineelta saatu helmikuun M. T. keskuskom. kassa $28.85. Samassa numerossa olevassa pöytäkirjassa mainittiin rikkurilistalla pitää "Niilo Kela", pitää olla Niilo Ketola.

Eri paikkakunnilta

KIRKLAND LAKE, ONT.

Joulujuhlat ovat olleet ja menneet. Uudenvuoden aattoiltana piti nuoriso-osasto iltaman, joka ohjelmansa puolesta oli hyvin opettavaista nuorisolle ja myös meille vanhoille. Olisi vain toivottava, että tämän paikkakunnan nuoriso ottaisi enempi osaa nuoriso-osaston toimintaan, sillä näinkin pienessä paikassa kuin Kirkland Lake, on hyvin paljon turmeltunutta ainesta, joka vetää nuorison mukaansa. Mutta yhtymällä nuoriso-osastoon voitte sen väistää.

Uudenvuoden iltana näytelmäseura näytteli kappaleen "Ulkosaarelaiset" toisen kerran täydelle huoneelle. Esityksestä voimme kiittää Väinö Valoa ja hänen rouvaansa (Timminsistä), sillä he avustivat tätä kappaletta.

Kirjastokomitean iltamat, jotka pidettiin sunnuntaina tammik. 2 p., onnistuivat paremmin kuin kukaan oli toivonut. Ohjelman suorittajat olivat miltei kaikki Timminsistä, lukuunottamatta avauspuheen pitäjää Hj. Oksasta, ja varsinaisen puheen pitäjää J. Virtaa, Arfmanin kuplettia ja Viljo Mäen kertomusta. Ohjelma oli hyvin arvokas, josta lausumme Timminsin tovereille kiitokset. Tervetuloa toistekin.

Kellojen soidessa on kuulemma seuraava koko illan kappale, jonka näyttelijät tulevat asettamaan lavalle. Myöhempään tulette näkemään lehdessä ilmotuksen.

Konsertti, joka olisi pitänyt olla täällä 12 p. t.k., on kuulemma peruutettu sentähden, että Aino Saari tulee matkustamaan Amerikan puolelle.

Työväenjärjestöjen Tiedonantajan avustusiltama tulee olemaan tammikuun 26 p. Silloin ehkä jo saamme tanssia Lappalaisen uuden hanurin soitolla. Tästä iltamasta ei kenenkään pitäisi jäädä pois, sillä kysymys on siitä, voivatko Suomen valkoiset tappaa Tiedonantajan niinkuin he ovat lakkauttaneet monet muut työväen sanomalehdet. Siis kaikki mukaan ja avustamaan Tiedonantajaa ja sulkemaan Suomen lahtareitten suut vähän pienemmälle.

Jymy. Jymyjä ovat olleet urheiluseura Jymyn hommat. On näet tilattu painimaton tarpeita ja Jymyn pojat ovat kovalla kiireellä valmistaneet painimattoa. Työ on ollut teonalla jo toista viikkoa ja aina kun on saatu yksi kappale valmiiksi, niin on koetettu että kuka se on haka.

Tätä kirjottaessa sain kuulla, että matto on nyt valmis ja yksi Jymyn pojista on kierrellyt ympäri kaupunkia aivan kuin entinen Paul Revere ilmottamassa, että sisällissota on alkanut; meillä on täällä alkanut painisota, otamme kaikki viholliset vastaan ja kaadamme siis kaikki, ken sotaan pystyy. Tulkaa haalille ensi sunnuntaina klo 10 ap.

R. N.

CONNAUGHT STA., ONT.

Selostelua myyjäisistä. Connaught Sta. s. j. haalin rakennusvelan lyhentämisen hyväksi pidetyissä myyjäisissä 18 p:nä jouluk. voitti ensimäisen päävoiton Mrs. Anna Laine, Connaught Sta., numerolla 0566; toisen päävoiton Mrs. Lisi Hakala, Norenbego, numerolla 2446; kolmannen Urho Aalto, Larder Lake, numerolla 1364. Kaikilla alempana luetelluilla numeroilla olevat voitot ovat lähetetyt jokaiselle paikkakunnalle mihin voitot ovat menneet.

Myyjäiset onnistuivat hyvin, joista oli tuloja vähän yli neljäsataa dollaria; myyjäiset siis tuottivat toivotun tuloksen.

Lausumme toverilliset kiitokset kaikille niille tovereille, jotka ovat ostaneet myyjäislippuja ja avustaneet myyjäisten toimeenpanossa. —

Seuraavilla numeroilla olevat voitot ovat lähetetyt asianomaisille henkilöille:

1528,	0141,	1228,	0229,	0248,
1947,	1298,	1503,	1335,	1418,
2527,	0440,	0285,	0822,	0842,
2094,	1787,	2636,	2907,	1673,
2386,	0018,	0419,	995,	1376,
1364,	1991,	2041,	2650,	0566,
0829,	2945,	1053,	2177,	2867,
0265,	2776,	1414,	0468,	0825,
2293,	0366,	2894,	1061,	0670,
2810,	0540,	2446,	0936,	0219
0400,	0100,	1169,	1391,	0948,
2845,	2086,	0838,	1049,	2168,
2555,	2167,	0250,	1816,	2345
0672,	2531,	2973,	1363,	0197,
2338,	1241,	0824,	0675,	0172,
2150,	1365,	1386,	1840,	2679,
0603,	1669,	2772,	2643,	2138,
0326,	2471,	0222,	0912,	0497,
2765,	1663,	0040,	0017,	1580,
1851,	2977,	2327,	0588,	0743.

Kaikille muille numeroille langenneet voitot ovat melkein arvottomia minnekään lähetettäväksi. Siksi päätettiin siten, että niitä ei kannata lähettää edempänä oleville alueille, mutta lähetetään kuitenkin siinä tapauksessa, jos jostakin erikoisesti pyydetään.

Myyjäisvoittojen arvonnan toimitti lähiympäristön osastojen jäsenet, joten se voidaan pitää täysin oikeana.

Turkiseläinten pyydystäjille Ontariossa

Tiedusteltuani turkisnahkain pyydystäjiltä sitä kohtaa Ontarion metsästyssäädöksestä, jota aion tässä kirjotuksessa käsitellä, olen tullut huomaamaan että se on miltei kaikille tuntematon tai huomioonottamaton. Mutta nyt kun jotkut Algomalinjan turkispyydystäjät ovat joutuneet tämän säädöksen kanssa tekemisiin ja sakkoihin sen rikkomuksista, riistanvartian kanssa ikävyyksiin ja aineellisiin vahingoihin, niin katson asialliseksi vähä selostaa sitä osaa metsästyssäädöksestä.

Yleisesti käsitetään että susien pyynti myrkyllä on luvallista jokaiselle, joka on metsästysluvan ottanut, hankkimatta erikoista lupaa myrkyn käyttöön. Mutta tämä on kuitenkin harhakäsitys. Myrkkyjen myyjät eivät myös ole vaatineet nähtäväkseen ostajilta lupaa myrkkyjen käyttöön. Näin ollen on kysymyksessä oleva säädös ollut huomioonottamatta. Mutta nyt kun tämä asia tuli esille, niin selostan sitä näin kiireellisesti, muuten voi joku toinenkin joutua sen tuntemattomuudesta kärsimään lähitulevaisuudessa.

Ontarion metsästyssäädöksen toisen luvun viidennentoista pykälän ensimäinen kohta kuuluu lyhyesti näin:

> Myrkyn käyttäminen riistan pyyntiin ja tappamiseen tai pyynti- ja tappamisyritykseen on lakivastainen toimenpide kaikille henkilöille; myrkyn hallussaan pitäminen on niinikään lakivastainen toimenpide turkiseläinten pyydystäjille. Tämä säädös ei kuitenkaan koske semmoisia susien pyydystäjiä, jotka ovat pyydystysluvan hankkineet metsästys- ja kalastusvirastosta.

Tähän säädökseen näkyy sisältyvän vain susien pyynti myrkyllä. Mutta että kaikilla olisi mahdollisuus tutustua tähän säädökseen, vaikkei heillä sitä olisikaan hallussaan, liitän kirjotukseeni ylläolevan pykälän englanninkielisen tekstin. Näitä säädöksiä saapi ilmaiseksi riistanvartioilta, maakuntapoliisituomareilta, metsästys- ja kalastusvirastosta Torontosta.

Ontario Game and Fisheries Laws. Part 2, Section 15, Paragraph 1, Page 24:

> It shall not be lawful for any person to take or kill or attemp to take or kill any game by use of poison, or for a trapper to be in possession of poison. But this shall not apply to trappers setting for the purpose of taking Wolves, if in possession of a permit issued by the Department.

Tuon luvan myrkyllä pyyntiin saapi riistanvartioilta, poliisituomareilta ja riista- ja kalastusvirastosta Torontosta; viimeksimainitun osote on: Game and Fisheries Department, Toronto, Ont.

Myrkynkäyttölupa maksaa saman kuin pyssynkantolupakin, siis yhden tai kaksi dollaria, riippuen ehkä paikallisista viranomaisista; suoraan riista- ja kalastusvirastosta tilattuna maksaa se selostuksen mukaan vain yhden dollarin.

Toivon että sanomalehtemme ottaisivat tämän palstoilleen ja metsästäjät huomioonsa hankkimalla tuon myrkkyluvan heti, sillä mahdollisesti toisillakin seuduilla riistanvartiat seuraavat säädöksiä yhtä tarkasti kuin meidän "Lewis" täällä. Täten säästyisivät metsästäjät ikäviltä retteloiltä ja rahankuluilta.

A. C. Ry. Mile 163.

H. H.

ILOTYTTÖ

Kirj. T. Kasvatti

Hän oli 17-vuotias tullessaan suurkaupunkiin palvelukseen. Lyhyistä vapaahetkistään, huolimatta sai hän pian ystäviä. Eräs "virkailija" oli tanssisalissa kiintynyt tyttöön, joka yksinkertaisuudestaan huolimatta oli kaunis. Suhde kehittyi. Tyttö rakastui mieheen ja luotti hänen sanoihinsa. Rakkaus kulki voittokulkuaan. Tuli pettymys. Mutta se avasi hänen silmänsä liian myöhään. — Hyljätty — petetty — ja ah . . . saastutettu.

Näin hän joutui aivan toiseen maailmaan kuin missä ennen oli elänyt. Entisten ystäväinsä joukkoon hän ei voinut enää palata, sillä he halveksivat häntä. Olihan hän ollut sellaisessa taudissa. Herrasyäki, jota hän oli palvellut, ei enää häntä tuntenut. Hänestä oli tullut ilotyttö. Se oli ainoa mahdollisuus. Täynnä murhetta oli hän astunut tuohon uuteen maailmaan, tuntemattomaan ja kolkkoon tulevaisuuteen, josta ilo on iäksi kadonnut.

*

Rakas lukija. Jos ajattelet sanaa ilotyttö, niin useimmin — luulen — käsittää se surun tyttö. Oletan, ettei kenestäkään ole hauskaa, eikä iloittavaa antautua jokaiselle, jolla vaan on rahaa. Ylläoleva kuvaus on kuitenkin yksi niistä monista, joka työläistyttöset pakottaa siihen kulkemaan. Pakottaa kulkemaan parhaimmasta kukkeudestaan kohti kalmiston kujaa, "iloitsemaan" säilyttääkseen elämän kipinän. Ilo on kuitenkin teeskenneltyä ja kiihokkeilla pinnalle nostettua. Kuoren alla kalvaa epätoivoinen ja jäätävä suru. Suru siitä, että on kuollut elämältä, jota jokapäivä näkee ympärillään.

Onko sitten välttämätöntä, että tuota kaikkea täytyy olla? Eikö voisi pojstaa syitä, jotka aiheuttavat niin paljon mainitunlaista kurjuutta?

Edelliseen kysymykseen vastaan: ei, jälkimäiseen: kyllä voi: Jos niihin tarkemmin vastaan, saatan ehkä joutua kuritushuoneeseen. Ilotytölle "kodin" ja samoin totuudenpuhujalle suojan antaa yhteiskunta samasta talosta — kuritushuoneesta, jossa yhteiskunta uhrejaan "kasvattaa".

Nuori lukija! Tämä kysymys antaa sinunkin ajatuksillesi aihetta askarteluun.

Vainon aikana

(Europan maissa kuten Wirossa, Latviassa, Bulgariassa y.m. on jo pitkät ajat harjotettu ankaraa kommunistivainoa. Tuhansia on kidutettu, rääkätty kuoliaaksi, tuomittu vankiloihin ja mestattu.)

Yhä kasvaa kasvamistaan koe kärsivän kansan,
sen parhaimmisto on teljetty vankilaluoliin,
vapautta kun kaihoten katkoa tahtoivat ansan,
mi pahin syyllinen ollut ja on yhä luoliin.
Valta on kert' elon kahlehtijain verikäissä
ja työläisrahvaan vert' yhä ahnuri janoo.
Ei sääliä, ei! Ei ihmistuntoa näissä
hartaana orjuutetut vaikk' oikeutt' anoo.

On vapaus suur', pyhä oikeus riistetty perin,
ja — elinehdot sen, joka orjana hiesty.
Valtansa pyöveli kruunasi kyynelin — verin,
pieksäen uudestaan, jot' on ennen jo piesty.

On joutuva hetki kun täysi on valtanne punnus
ja: verin värjätyn maan yli oikeus lippua nostaa.
Tulikirjaimin piirretty on ajan ankara tunnus:
— verivelkansa vaativat orjuutetut ja — kostaa.

M. RUTANEN.

Träppärit

HUOM.!

Nyt on tilaisuus saada todellinen ja täydellinen ketun pyyntiopas, jonka hinta on ainoastaan $5.00. Joka sen tilaa ei koskaan tule sitä katumaan.

Minulla on suuri tilaus ketun, minkin, kärpän, fisherin ja ilveksen nahkoille. Kaikista turkiksista maksan päivän korkeimman hinnan.

Postiosoite:

W. A. HOTTI,
Box 1988, Sudbury, Ont.
Asunto Dixon Apartments, kolmas kerros, huoneusto 8, Queens Hotellin vieressä, vastapäätä markettia.

Halutaan tietää

Jos Toivo Mantere olisi hyvä ja kirjoittaisi heti osoitteella V. Vihuri, Box 414 Kirkland Lake, Ont. Asia kiireellinen. (155)

Haluaisin tietää missä oleskelee veljeni Kusti Tuominen. Jollei hän itse tätä huomaa, pyytäisin, että joku ilmoittaisi minulle heti. Osotteeni on: Kirkland Lake, Box 295, Ont.
(5) Matti Tuominen.

Rahaa lainaksi

haluaa Canadan suomalaisen Järjestön Border Cities osasto No. 37 haalinsa rakennusta varten. Korko 8 pros. Ehdoista saa sopia talouskomitean kanssa. Yksityisiä tovereita tai järjestöjä, kellä on, vaikkapa vähemmänkin talletettavaksi liittäviä varoja, pyydetään osoittamaan tiedustelut allekirjoittaneelle.

Lenni Berghall,
706 Langlois Ave., Windsor, Ont.

Dr. L. A. Johnson

Suomalainen Hammaslääkäri
1925 Queen St., E., Toronto, Ont.
Kippendavia Avenuen kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavia.
Puhelin Howard 4788.

Hieroja Helga Mäkelä

Kirkland Lake, Ont., ottaa vastaan potilaita vanhan poikatalon takatalossa.
Käy myös potilaitten luona.

Erik Piiraisen

Parturiliike, Tupakkakauppa ja PALLORUUMA
sijaitsee
57 LANG STREET, COBALT, ONT.
Naisten hiuksia myös leikataan.

JOS OLETTE KIPEÄ

Pyytäkää VAPAA LÄÄKEKIRJA — No. 5

Siinä on yli 25 miesten ja naisten tautia selitettynä. Kuin myöskin täydellinen luettelo suomalaisista kotilääkkeistä. Mistä jokainen voi itse valita sopivan lääkkeen taudilleen, samaten myöskin lääkkeitten hinnat y. m.

Lääkkeet eivät ole patenttilääkkeitä, vaan tosisuomalaisia valmisteita, joita Suomessa on jo käytetty monta kymmeniä vuosia.

Tämän kirjan saatte vapaasti ja pitäisi sen olla jokaisessa suomalaisessa kodissa, sillä ette tiedä koska sitä tarvitsette, varokaa humbuukilääkkeitä ja humbuuki-tohtoreita.

—Lignell'in Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekkiliike Yhdysvalloissa—

J. T. LIGNELL CO., Superior, Wis.

Liha- ja Ruokatavarakauppa

71 Cedar St. —— Sudbury, Ont.
Telephone 844. — Box 524.
NIEMI & VALKEAPÄÄ

Suomen Pääkonsulivirasto

koko Canadaa varten suorittaa kaikkia maan viralliselle edustukselle kuuluvia tehtäviä, antaa passeja matkustusta varten kotimaahan tai muualle, vahvistaa asiakirjoja, käännöksiä y.m., selvittää perintö- ja muita Suomen kansalaisiin kohdistuvia asioita. Kirjottakaa osotteella: Consulate General of Finland, 518 St. Catherine Street, W., Varakonsulivirastojen osotteet ovat: Vice-Consulate of Finland, Port Arthur, Ont.; Vice-Consulate of Finland, C. P. R. Steamship Pass. Agent's Office, St. John, N. B.; Vice-Consulate of Finland, 551 Howe Street, Vancouver, B. C.; Vice-Consulate of Finland, 319 Bay St., Toronto, Ont.

Consulate General of Finland
518 St. Catherine S., W., Montreal
Akseli Rauanheimo, pääkonsuli.

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottamalta 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDEtään arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HIEROJA MRS. IDA YLONEN ON tavattavissa joka päivä 130 Elm St., toinen talo Ericksonista. — Puhelin 193, Box 1111.

FORT WILLIAM, ONT.

TILATKAA PUKUNNE MATTI Maineelta 631 Simpson St. Puhelin 1185 S.

C. A. STENBACK, VALITTAA OStajille ensiluokan lihaa. Palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

SUPERIOR GROCERY & BAKERY. Kun tarvitsette ruokatarpeita ja leipomotuotteita, niin kokeilkaa meiltä. Bakery 605 ja Grocery 513 Simpson St. Puhelin 1326 S.

TORONTO, ONT.

KÄTILÖ JA HIEROJA IDA RANtala, 422 A. Spadina Ave., Trinity 8723, Toronto, Ont.

PETER HOLAPPA D. C., Ph. C. Lääketön terveys palvelus, tunnit: 2—5, 7—9 ja sopimuksella. 660-A Bloor St., W., Trinity 5066.

PORT ARTHUR, ONT.

KELLOSEPPÄ. KAIKKEA KELLOja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 192 South Algoma St., Port Arthur, Ont.

AARNION LIHAKAUPPA 319 BAY St. Saatavana lihaa ja muuta ruokatavaraa päivän halvimmilla hinnoilla. Puhelin 1724 N. J. Aarnio.

TIMMINS, ONT.

SIMMS HOOKER & DREW, VAkuutuksia ja kiinteimistöä. Dominion Bank Building, Timmins, Ont. — Morketteja, lainoja, bondeja ja vakuutuksia.

ENSILUOKKAISTA KELLOJENkorjausta. Fred Whitford, vastapäätä postikonttoria, Timmins.

KIRKLAND L., ONT.

LUONTAINEN SAIRAANHOITAJA Anna Aarnio antaa hierontaa ja kylpyjä Lindforsin saunassa, Kirkland Lake, Ont., Box 225.

SOO, ONT.

HIEROJA K. A. LEINO ANTAA reumatismi-, vatsa-, y.m. hierontaa. 336 Albert St., West, Soo, Ont., Raivon talo.

COCHRANE, ONT.

METSÄMIEHET, HUOMATKAA! Tarjoamme ruokaa ja huoneita Lemarche Hotel, 4th Avenue, Cochrane, Ont. N. Rosengren ja Wm. Koivu.

R. W. DEMOREST
Maamittar—Vuori-insinööri
Huron Chambers, Sudbury
Suomalaiset voivat jättää tilaukset mittauksista, kartoista y. m. minulle
R. W. DEMOREST,
Sudbury, Ont.

Osuusruokala

Kirkland Laken suomalainen ruokala tarjoo ruokaa aterioittain. Jäsenyyteen voivat myös järjestyneet työläiset liittyä.
FINNISH CLUB
Box 2?7. Kirkland Lake, Ont.

A. NIEMI,
Tahti kaupan yläkerrassa.
Tel. ?99. — Box 2034. — Sudbury.
Valokuvaustyötä kaikesta lajista, suurennuksia ja raamia.

HUOM.!
Hierontaa ja sairasvoimistelua antaa
OTTO JÄRVINEN,
45 Grange Ave.
Puhelin Trinity 1889.
Toronto, Ont.

Eagle Cafe
Siistiä huoneita ja kunnollista ruokaa saatavana.
116 ELM ST., SUDBURY, ONT.
— Phone 711 —
Leonard Erickson

KESKI-ONTARION UUTISIA

Sudbury

Kaupunkikomitean kokous pidetään ensi keskiviikko-iltana klo 8 Liberty-haalilla. Saapukoon jokaisen solun edustaja kokoukseen hyvissä ajoin.

C. kp. viidennen piirin piiritoimikunnan kokous pidetään torstaina tammik. 13 p:nä Liberty-haalilla, alkaen kello 8 illalla. Tärkeitä asioita. Jokaisen jäsenen läsnäolo välttämätön. — Siht.

Lenin-Liebknecht-Luxemburg-muistojuhlat vietetään ensi sunnuntaina Liberty-haalilla suomalaisten ja ukrainalaisten toverien järjestämänä. Tilaisuuteen varataan harvinaisen arvokas ja monipuolinen ohjelma. Mainitsemme siitä tällä kertaa vain K. G. Asialan kirjottaman yksinäytöksisen laulunäytelmän "Nuorisosa ante elää." Kappale on vasta valmistunut, joten se tulee saamaan "tulikasteensa" ensi sunnuntai-iltana.

Kerromme juhlista lähemmin seuraavissa numeroissa.

Creighton Mine

Työpäivän pituus täkäläisessä kaivoksessa. I. N. Co. on valtias tässä kylässä; se määrää miten täällä eletään. I. N. Co:n määräämä on esim. työpäivän pituus, joka on siinä hälliä kymmentä tuntia ja joskus käsityksen saa suunnilleen seuraavasta: Aamulla kello 6 ja 25 lasketaan ensimäiset miehet alas kaivantoon ja illalla noin 4 ja 30 ovat viimeiset miehet maan päällä, jotka työskentelevät tuntipalkalla. Palkkaa maksetaan ainoastaan kahdeksasta tunnista.

Siften miehiltä, jotka työskentelevät niin sanotuissa "boonus"-paikoissa, on päivä senjälkeen kuinka saavat työnsä suoritettua, vaan ei alle edellämainittua aikamäärää, joskus joutuvat olemaan kaksitoistakin tuntia. Tuntipalkan lisäksi maksetaan heille "hyvitystä", joka tuskin vastaa sitä aikaa, minkä nämä miehet joutuvat työskentelemään.

Tästä näemme, että kahdeksantuntinen työpäivä poletaan täällä ainakin niin alas kuin suinkin voi. Se on kaivannon päällä ilmotustauluissa, vaan ei käytännössä.

Suomalaisen järjestön osaston kokouksessa t. k. 2 p:nä valittiin osaston puheenjohtajaksi kuluvalle vuosipuoliskolle Paavo Ruohonen. Johtokuntaan valittiin: V. Oikkonen, Kaarin Ruohonen, K. Miki, A. Vaine, E. Nyfors, N. Luoto ja Anna Vainikainen. Muut osaston virkailijat päätettiin valita vuosikokouksessa tämän kuun 23 p:nä.

C. k-puolueen paikallisosaston jäsenten yleinen kokous, jossa tullaan keskustelemaan piirin viimeisen edustajakokouksen pöytäkirjan suhteen y.m. tärkeistä asioista, pidetään t. k. 16 p:nä.

Lenin-juhlat tullaan toimeenpanemaan 22 p. tätä kuuta, joista saadut varat käytetään järjestymättömien työläisten järjestämisrahaston kartuttamiseksi. Tilaisuuteen varataan hyvä ohjelma.

Sanomalehtiä ja kirjallisuutta myyty joulukuulla $92.65 edestä.

Beaver Lake

Lorne Townshipin veronmaksajain yleisistä koulu- ja tiekokouksista. Koulukokous pidettiin joulukuun 29 p. illalla ja päätettiin sitä jatkaa, tilien tarkastuksen myöhästymisen tähden, joulukuun 31 päivän illalla. Vaan kun viimeksimainittuna iltana huonon sään sattuessa ei saapunut riittävästi osanottajia, päättivät läsnäolleet, että kokousta jatketaan townshipin yleisen tiekokouksen yhteydessä tammik. 3 päivän illalla.

Tähän viimeiseen kokoukseen olivatkin melkein kaikki asiaankuuluvat saapuneet, sillä olihan pääasiana tuo farmarille niin arkaluontoinen ja tarpeellinen tiekysymys. Sitä olemmekin jo vuosia kuumeella pohtineet ja osiksi onnistuneet, joskaan emme kiitettävästi. Erittäinkin viimevuotisten tiekomissionerien toimintaa arvostellessa ilmeni ajatuksia, että komissionerit ovat olleet puolueellisia tehtävissään ja melkeinpa oman etunsa kannalla. Kuitenkin asioita paremmin tarkasteltua hyväksyttiin laillisesti komissionerien toiminta, melkeinpä yksimielisesti tunnustaen, että "hyvähän se on", ja komissionerit vapautettiin tehtävistään ja tileistään.

Tiekomissionereiksi tälle vuodelle valittiin äänestyksellä seuraavat 5 henkilöä: O. Rossi, Tom Kopra, Tom Jutila, A. Lehto ja Salomon Poikkimäki; varalle A. Aalto, Theo. Honkasalo ja J. Nyman.

Valinnan jälkeen annettiin uudelle tiekoneistolle koko vuoden eväät toiminnan varalle ja niillä eväillä tulee yrittää tulla toimeen. Hallitukselta kehotettiin anomaan apua erittäinkin Worthingtonin tielle, alkaen kauniilta mäeltä Druryn rajaan asti. Toisille teillekin saa apua ottaa vastaan, jos ei muu keino auta. Valta- ja sivuteitä korjaillaan siten, että niissä itsekukin suorittaa lain määräämän työosuuden ilman maksua. Viimeksimainitussa suhteessa annettiin tiekoneistolle oikeus käyttää omia eväitään asiain järjestelyssä, toivomuksella, että muistavat koko vuoden kenen asialla he ovat. Mutta pääasia on: tiet kuntoon.

Kouluhuone on pääpiirteissään kunnossa ja harvinaisen kookas. Siihen kuuluu kaksi opetussalia ynnä kellarikerros. Koulussa on tilaa 80 oppilaalle ja nykyään on koulun kahdella opettajalla yhteensä yli 60 oppilasta, jotka ovat melkein kaikki aito suomalaisia, lukuunottamatta viittä englanninkielistä oppilasta. Opetus tapahtuu kaikki englanninkielellä. Opettajat kertovat oppilaitaan yleensä hyvin oppiviksi ja käytökseltään kunnollisiksi, joka on todistus kunnollisista vanhemmista.

Beaver Lake on erikoisuus monen silmissä, ajateltuna ja puhuttuna yhteisistä asioista. Niinpä me pistimme pystyyn kansakoulurakennuksen, joka tilintarkastajain kertomuksen mukaan tuli maksamaan $7,329.25. Summan olemme hankkineet 20 vuoden maksuajalla kuolevalle lainalle, jota maksetaan vuosittain $635.28. Siis nätti summa, jonka monikin jo meistä, kuluneen ikänsä tähden, on pakotettu jättämään perinnöksi lapsilleen. Vaan lapset muistakoot että heillehän se koulu on rakennettukin. Samalla elämme edelleen toivossa, että lapsemme, saatuaan alkeisopetuksen rakentamassamme koulussa, pyrkisivät ymmärtämään ja täyttämään niitä vaatimuksia, jotka elämänkoulu asettaa heidän luokkansa tehtäväksi yhteispyrinnöissä.

Sopiipa vielä "Jehun" pojille mainita, että veronmaksajat velvottivat trustiisit tasottamaan koulun ja Jehun yhteisen kentän koulun edustalla, kuten he jo olivat viime vuotena sopineet keskuudessaan.

Koulutrustiisiksi kolme vuotta palvelleen Jacob Mäen tilalle valittiin A. Karvinen kolmeksi vuodeksi. Karvinen on ennenkin palvellut trustiisina, joten voimme kutsua häntä vanhaksi veteraaniksi, toisten vanhain joukkoon. Tämän vuoden trustiisit, joita tavanmukaisesti on 3 henkilöä, ovat: O. Rossi, John Turpeinen ja A. Karvinen. — Niiden henkilöiden, jotka haluavat tavata veronkantajaa on puhuteltava A. Karvista. Mutta koulusta saatavista laskuista sovitellaan Rossin kanssa. Mrs. J. Luopa sitoutui huolehtimaan koulun puhtaudesta ja lämmöstä koko vuoden. Myöskin myytiin julkisella huutokaupalla vähimmän vaativalle tuotavaksi pehmeän- ja kovanpuun halkoja ensi talvenkin varalla. Täten ehkä tämä talvi on viimeinen kylmä talvi koululapsille puiden märkyyden tähden.

Raporttereiksi valitut.

The Readers of the Vapaus

Patronize only those concerns that advertise in the Vapaus and encourage their neighbors to do likewise. In this way we support our own concern and also enable it to serve the advertisers for their money's worth.

We have built our organization through co-operation by which means only we can further develop it. For that reason, let us not forget the Vapaus advertisers.

Nimenmuutos

Nimeni joka tähän asti on ollut Eniar Nurminen, tulee tästä alkain olemaan ainoastaan Einar Nurmi, jonka täten kaikille tiedoksi annan tässä maassa ja Suomessa.

Simcoe, Ont., Canada, tammik. 4 p:nä 1927. (4)

Einar Nurmi.

HALUTAAN VUOKRATA

Sudburysta pieni huoneusto, jossa olisi pesutupa pyykinpesua varten tai ainoastaan pyykinpesuun soveltuva huone. Box 241, Copper Cliff, Ont.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Iloitkaa iloisten kanssa ja naurakaa nauravien kanssa sillä niitä löydätte

Salmon Armin Suomalaisella Haalilla

Tammikuun 22 päivänä
silloin esitetään näytelmä

"Kovanpuun Seilarit"

HENKILÖT:

Aprahami Julkunen	F. Kytömaa
Matti Hajikainen	W. Tanttu
Jooseppi, kulkukauppias	G. Macki
Pastori Nikkanen	J. P. Mäki

Piletin hinnat 50c.
TANSSIA LOPUKSI HYVÄLLÄ SOITOLLA
Näyttelijät.

KIVELÄN LEIPURILIIKE
Tarjoaa teille ainoastaan ensiluokan aineista valmistettuja tuotteita. Käyttäkää meidän tuotteita. Linjoille lähetetään.
KIVELÄN LEIPURILIIKE
Puhelin 1618 N. — 111 Secord St. — Port Arthur, Ont.

KIIREHTIKÄÄ
kylmien ilmojen varalta. Kaikenlaatuisia kolia ja puita saatavana halvalla.
P. WANSON, Port Arthur, Ont.
Puhelin 431 N. (MT)

Dr. H. STITT
Hammaslääkäri,
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen

A. FOURNIER,
LIMITED
HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI
VAKUUTUKSIA
BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

Parturiliikkeeni
sijaitsee
7 Durham Street. — Sudbury, Ont.
Naisten työtä tehdään samassa paikassa. IVAR SALO.

Hammaslääkäri
Tohtori ELGIE
Huone 7, Clinic Blk.
McCartney'n ja Burke'n yläpuolella.
Victoria Av. ja Brodie St. kulmassa
FORT WILLIAM
Vastaanottotunnit: päivisin 9 a.p.—6 i.p. Iltasin: 7—9. Puhelin 1008 S.
Toimisto tyttö puhuu suomea ja englantia.

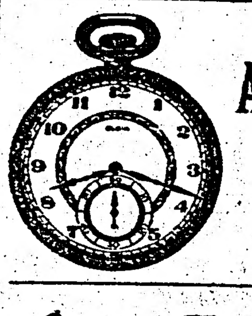

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
9 Durham St.
Sudbury, Ont.
—Box 1873—

100 JALKAA LAPAMATOJA
enemmänkin tulee usein Alve-Satsin nautittua

Arvoisa Apteekkari: Nöyrimmät kiitokset siltä lapamatolääkkeestä jonka minä tilasin. Sillä ei lähtenyt varsin 200 jalkaa, mutta yli 100 jalkaa varmasti ja nyt olen niinkuin toinen mies. Ne lääkkeet teki tehtävänsä, olen sydämellisesti kiitollinen. Piirsi Kalle Mäki, Augusta, Mont.

ALVE-SATSI: Apteekkari Lignellin erityinen keksintö, KAKSINKERTAINEN VOIMA. Tämä lääke tappaa varmasti lapamadot ja kaikki vatsassa olevat madot. — Matojen yleiset tuntomerkit ovat seuraavat: Vääntelitä rinnan alla, muuttuvaista kipua vatsassa, kova ruokahalu, kuin myöskin ruokahalun puute, vatsan täytelläisyys, oksentaminen tai taipumus oksentamaan, siniset renkaat silmien alla, painon vähentyminen ja epämiellyttäviä tunteita vatsassa. Monet kärsivät tätä yleisestä tuloksena sopimattomasta ruokajärjestelmästä ja moni joka on sairas eikä löydä mitään huojennusta tavallisista lääkkeistä tuskilleen, varmasti kärsii madoista, vaikkei niitä ole näkynytkään tarvetta tehdessä. — Tämä LAPAMATOLÄÄKE on tullut tunnetuimmaksi ja suosituimmaksi kuin mikään muu suomalaisten myymä ja valmistama lapamatolääke Amerikassa.

LIGNELLIN ALVE-SATSI
(Kaksinkertainen voima) — Lääke voidaan nauttia ilman lääkkeen maksua tuntematta. — Lähetetään postimaksuineen $1.50 hinnalla, täydelliset ohjeet mukana.
—Lignellin Apteekki on suurin—
—Suom. Apteekki Yhdysvalloissa—
P. A. LIGNELL CO. Superior, Wis.

Aaron Linder
Hyvin tunnettu chicagolaisen valokuvien taidemaalaus ja isonnusliikkeen edustaja tulee olemaan Sudburyssa ja ympäristöllä jonkun aikaa ottaen valokuvien suurennustyötä vastaan. Postin kautta voidaan myöskin lähettää isonnustyötä, osotteella Box 393, Port Arthur, Ont. Huom.! Kuvat valmistetaan siten vaatteenpäälle, että ne voi kääriä rullalle Suomeen lähetystä varten. Kaikki työ taataan.

Vuosikokous kutsu

The Liberty Hall Co., Limitedin sääntömääräinen vuosikokous pidetään yhtiön omalla talolla, Sudburyssa, maanantaina, tammikuun 31 päivän iltana, alkaen kello 8. Kokouksessa luetaan tili- ja toimintakertomus, valitaan uusi johtokunta ja keskustellaan muista sääntöjen mukaan esille tulevista asioista. Kaikki ne osakkeen omistajat, joiden osake on täysin maksettu vähintään 20 päivää ennen yhtiökokousta, voivat olla joko itse taikka laillisen osakkeenomistajan valtakirjalla kokouksessa edustettuna.

Sudburyssa, Ontariossa, joulukuun 5 p:nä 1927.

THE LIBERTY HALL CO., LTD.
JOHTOKUNTA
K. G. Asiala, Presidentti. J. V. Kannasto, Rahastonhoitaja. (4)

Huom.!
Pojat ja elävän lesket

Lemmenliekkihän se syttyy vielä meidänkin rinnassamme. Olisiko yhtään poikamiestä tai elävänleskeä ja saa olla siksi aikovakin, joka haluaisi kanssamme kirjeenvaihtoon. Kirjeet vastaamme kirjeillä ja valokuvat valokuvilla. Osoite olisi näin, että kirjeet ja kuvat tulisi tänne päin.

Miss Rakastava ja
Naimi Hill,
1128 Drouillard Rd., Ford City, Ont.

Valmistakaa itse paperossinne, ne tulevat halvemmaksi ja paljon parempia.

100 paperossi tuubia	15c
Kone	25c
1 paketti Venäjän tupakkaa	15c

Lähettäkää meille $2.00 ja me lähetämme teille 10 laatikkoa paperossi tuubeja, koneen ja yhden paketin Venäjän tupakkaa postivapaasti.
THE COLUMBIA STORE
131 Lang St., Cobalt, Ont.

HAMMASLÄÄKÄRI
Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päälystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139.
Sudbury — Ontario.

Tri H. KOLJONEN
Phone: Konttori 1588. Koti 1765
Osote: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisilla aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

SANDVIK SAHOJA

THE "FISH & HOOK" ("KALA JA KOUKKU") LAJI SAHOJA TEHNYT SANDVIKEN STEEL WORKS RUOTSISSA, OVAT
JOHTAVIA MAAILMASSA

Voittamattomia ohuessa leikkauksessa, teräksen hyvyydessä ja tekotavan siroudessa. Suurin notkeus silti vapisematta sahatessa. Kaikki sahamme ovat suippo-hampailla ja erikoisen ohut selkäisiä.

VIILATTUJA JA SETATTUJA, VALMIITA KÄYTETTÄVIKSI.

Mutta olkaa varovaisia että saatte oikeita Ruotsista tuotuja "FISH & HOOK" ("Kala ja Koukku") tuotteita, meidän nimemme kaiverrettuna jokaiseen sahaan.

Nykyään on paljon jäljennöksiä meidän tuotteistamme, tekotavan, vieläpä Sandviken tehtaan numeronkin puolesta. — Näin ollen tarkastakaa "Kala ja Koukku" tehtaanmerkkiä ja ostakaa niitä, ei mitään muuta. Parhain tulee aina lopulta halvimmaksi.

Alempana on kuvia muutamista tunnetuimmista

PAPERIPUU SAHANPLEITEISTÄ

Meidän No. 970, 1 tuumaa leveä.

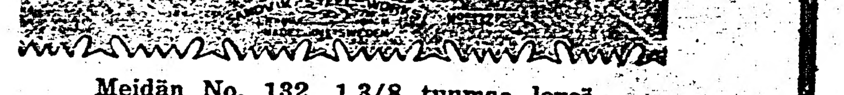

Meidän No. 132, 1 3/8 tuumaa leveä
Meidän No. 129, 1 tuumaa leveä

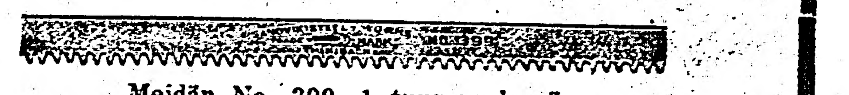

Meidän No. 399, 1 tuumaa leveä

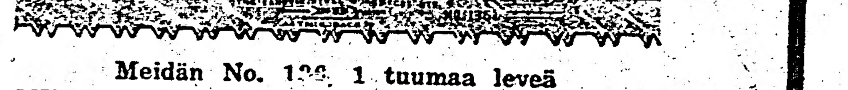

Meidän No. 1??, 1 tuumaa leveä
MYYDÄÄN 36 AINA 48 TUUMAN MITTAISIA.

Sandvik Charcoal Teräs Viiloja

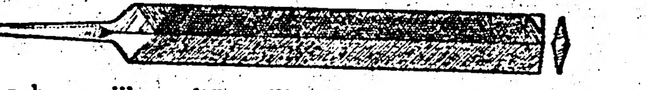

Hienoin sahan viila mitä milloinkaan on valmistettu. Varastossa kaikkia standard malleja.

UUSI SANDVIKIN SAHASETTI NO. 220 (Patenteerattu)

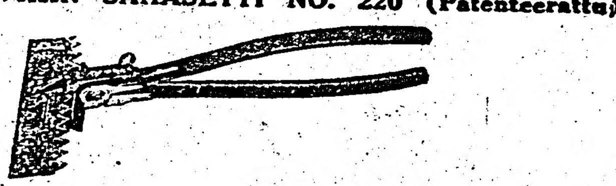

Tehty Ruotsissa parhaasta Sandvikin teräksestä. Lutettavia. Helppoja käyttää. Taataan.

Sandvikin Teräs Sahan Freimi No. 25
(Patenteerattu)

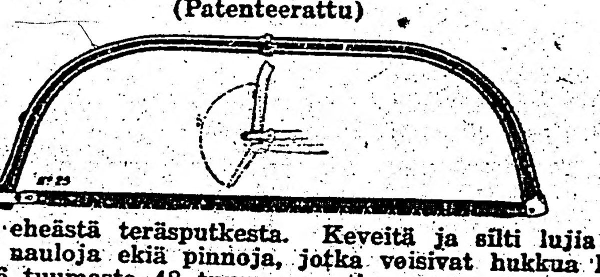

Tehtyjä eheästä teräsputkesta. Keveitä ja silti lujia ja tanakoita. Ei nauloja ekiä pinnoja, jotka voisivat hukkua lumessa. Varastossa 36 tuumasta 48 tuumaan asti.

Kysykää myöskin "BANCO" kirveitä.

Me nykyään lähetämme näitä tuotteita kaikille johtaville rautakaupoille Ontariossa, Quebecissa, Manitobassa ja toisissa maakunnissa. Tilatkaa lähimmältä myyjältä ja saatte viipymättä tarvitsemanne tavaran.

YKSINOIKEUTETUT ASIAMIEHET
SANDVIK CANADIAN LIMITED
20 ST NICHOLAS ST MONTREAL P.Q.

KOKOUSKUTSU
Port Arthurin Osuuskaupan
"The International Co-Operative Trading Co., Limited"

Sääntömääräinen vuosikokous pidetään maanantaina, 17 p. tammikuuta 1927, Port Arthurissa "Workers Haalilla, 316 Bay St., alkaen kello puoli kahdeksan illalla. Kokouksessa esitetään liikkeen tili- ja toimintakertomus kuluneelta toiminta-ajalta sekä valitaan johtokunta ja tilintarkastajat kuluvalle vuodelle sekä keskustellaan ja päätetään voittojen jaosta y. m. kokoukselle esitetyistä liikettä koskevista asioista. Kaikkia osakkeenomistajia ja liikkeenkannattajia kehoitetaan saapumaan suurin joukoin tähän liikkeemme ensimäiseen vuosikokoukseen.

JOHTOKUNTA.

P.S. — Sunnuntain, t.k. 16 p:n illalla pidetään samassa huoneustossa yleinen osuustoiminnallinen ohjelmailtama runsaalla ja monipuolisella ohjelmalla. Kaikki tervetulleita.

ALGOMA STEAM BATH AND BOTTLING WORKS
146 Algoma St., South. — Port Arthur, Ont.
— Suositellaan —
HÖYRY-, SUIHKU-, AMME- JA HÖYRYKAAPPIKYLPYJÄ
Auki joka arkipäivä kello 1—12 yöllä
Virvotusjuomatilaukset lähetetään kotiin tilattaessa
PUHELIN 2400 N.

TIMMINSIN NEW BAKING CO.
— Valmistaa —
Kovaaleipää, Korppuja, Vehnäleipää ja kaikenlaisia leivoksia.
Käyttäkää meidän valmistamia tuotteita.
NEW BAKING CO.
2 BIRCH STREET. — Box 1306. — TIMMINS, ONTARIO.

AMMATTITAITOINEN RÄÄTÄLI
J. E. EIMES
ottaa vastaan kaikkea räätälin alaan kuuluvaa työtä. Liikkeeni on lähellä suomalaista haalia 4th Ave. 58 Timmins, Ont., Box 1761.
HUOM.! Uudet näytteet kankaista ovat saapuneet.